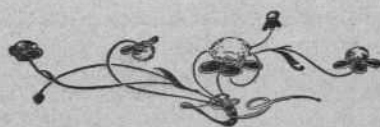

REVISTA MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

SUMARI

Músichs vells de la terra (continuació). *Flecha*, per Felip Pedrell.—*La Celestina*, del mestre Felip Pedrell (continuació), per Ll. Millet.—*Extracte del Diari de J. S. B.*, traducció de Vicens M.ª de Gibert y Serra.—*L'Anacrusa en la música moderna. Concordancia entre'l compàs y'l ritme*, per Mathis Lussy.—*Catalunya*.—*Correspondencias*: Berlin, Brusselas, Londres, Roma.—*Notas bibliogràficas*.—*Publicacions rebudas*.—*Orfeó Català: Secció oficial*.—*Festa de la Música Catalana: Composicions rebudas*.

BARCELONA

Redacció y Administració: Plassa de Sant Just, 4

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: *Barcelona*: Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 4 pessetes; pels no socis, 5 pessetes. — *Fóra*: Pels socis del ORFEÓ CATALÀ, un any, 5 pessetes; pels no socis, 6 pessetes. — *Extranger*: Un any, 6 francs

Se suscriu, además, en las principales Librerías y Magatzems de Música

Número solt, 50 CENTIMS

Sindicat Musical Barcelonès

DOTÉSIO

EDITORIAL DE MÚSICA

Societat Anònima

Única Successora de UNIVERSO MUSICAL (antes J. B. Pujol y C.^{ta}), R. GUARDIA y FILLS DE A. VIDAL Y ROGER

Grandiosas existencias de Música de tota mena y de tot arreu

PIANOS Y ARMONIUMS

Instruments pera ORQUESTA Y BANDA

Demanin CATÁLECHS, que s'envian gratis, pera convences de que es la casa

MÉS BARATA D'ESPANYA

Portal del Angel, 1 y 3; Rambla Sant Joseph, 29, BARCELONA

Felip Pedrell

LA CELESTINA

ÓPERA EN QUATRE ACTES, CANT Y PIANO

publicada recentment en edició luxosa

 Preu: 20 PESSETAS

De venda: **SINDICAT MUSICAL BARCELONÉS DOTÉSIO**

Portal del Angel, 1 y 3, y Rambla de Sant Joseph, 29

BARCELONA

REVISTA MUSICAL CATALANA

Butlletí mensual del ORFEÓ CATALÀ

Any I

Maig de 1904

Núm. 5

MÚSICHS VELS DE LA TERRA

(CONTINUACIÓ)

FLECHA

Lo característich y propi de las *ensaladas* està precisament en que, en lloch d'employar el símbol d'una manera abstracta, el precisan y concretan. ¿Se tracta de *pinlar* un naufragi, per exemple? Donchs, *ensalada* al canto. Ja no es un naufragi y una lluita qualsevol: es el naufragi d'una nau espanyola del segle XVI, quals tripulants són espanyols, de diferents regions, que parlan com parlan en son país, que en el moment del perill invocan als Sants de sa comarca y'ls hi fan els vots acostumats, lliures del perill que varen córrer. Si's tracta d'un torneig, *ensalada* també al canto, ahont els mantenedors són Jesucrist, Adam y Llucifer, que lluytan com lluytavan els cavallers de l'època, ab padrins y damas que premian sas gestas, lluheixen sas llegendas y divisas, combaten al sò de ronchs tabals y estridents trampas y compleixen las ordenansas que'ls còdichs cavallereschs prescribian als combatents.

Aixís com actualisaven en tal gènere de composicions els més alts y elevats conceptes, sempre dintre del tò festiu y alegre y ab desfogaments que semblarian inconcebibles si no's passessin d'ignocents, aixís mateix utilisaven els tipos, caràcters y costums contemporanis acudint a ells sens límits de cap mena, accentuantse per manera curiosa el caràcter d'actualitat quan apareix al costat de la nota jocosa.

Ab quina desinvoltura risible se serveixen dels materials més heterogenis: textos bíblichs alternant ab trossos de composicions famosas; vilanescas, ab estirabots de procedencia uns

cops de regions d'Espanya, altres italiana o francesa; imitacions en francès y italià xaporat, ab parodias de vells romans castellans; romans de *Jaques*, en llenguatge de Germania posats, o lo diví ab els cants populars més en boga y ab las tonadas que'l poble hi intercala.

Anem a las citas y vegis confirmada aquesta barreja ingenua de lo diví y lo humà, y fins de lo vulgarot, pera obtindre'ls efectes còmichs desitjats, en el text de la *Ensalada* de Vila, altre dels autors que figuran en la col·lecció de Flecha, titulada *Bon jorn*.

Bon jorn, tothom bon jorn!
De todos es el buen día;
Todos gocemos de él.
La cabeza de Luzbel
Llorando va . . .
Diciendo con gran afán;
Helas! je le perdua
La que je ayme tant!
Je l'ai perdut, maymia
D'un jo so mal contant!
Dinos ¿qué es lo que perdió?
.
Pues muera en las ondas
El mal villano muera,
Muera ahogado...
.
Dímosle todos un trato,
Picámosle los tableros.
¡Sus! Presto todos en él.
Vaya, vaya, *tripe, trape!*
Vaya, vaya, no se escape!
Tripe, trape, vaya, vaya!
.
Pues canta Joan un cantar
Que alivie nuestro cuidado —
.
Ecce el cordero sagrado,

Ecce quien quita la culpa,
 Ecce toda la disculpa
 Del pecado.
 En el chiste has dado Joan.
 ¡Al dron golondrón, mozas!
 Bartola y su amigo
 Bailan el domingo:
 Al dron dron golondrón.
 Cante Anton:
 Que su voz retumbe:
 Zúnguele, zúnguele,
 Que el pecado hoy se consume.
 ¡Ay Jesús!
 ¡Qué buena costumbre!
 Gil Pazarra,
 Canta tú con tu guitarta
 Un cantar, y hagamos fin.
 Miralo Don bi de ruin
 Don, don, don, don, don, don
 Bien nos parece que esta acaba.
 ¡Sus! a decir don, don!
 ¡Sus! ¡sus! todos a Bethlem.
 Vamos, vamos, vamos Bras,
 Que allí nació nuestro bien
 Por el mal de Satanás.
 Caminemos, caminemos
 Y todos cantemos
 Un cantar de huerte guisa.
 * * *
 No lo puedo no decir de risa:
 In domine Domini ibisuns.

* *

La imitació dels vells romans es evident. Ja ho varem fer notar en l'article anterior, y avuy nos toca insistir, encara, perquè'l pas dels romans assenyala, moltes voltes, el sò de la tonada ab que aquell se cantà.

Conegut es el romans sobre'l quin se calcà aquesta cansó:

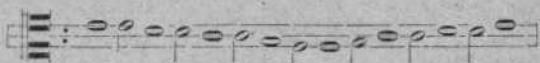
En la ciudad de la gloria
 Do los serafines son,
 En medio de todos ellos
 Cayó un pícaro bailón.
 Cardador era de percha
 De sobaco aliviador:
 Huye de la gurullada,
 En Castilla el banastón...

Francisco Salinas (*De Musica libri septem*
 — *Salmantica*, 1577, pàg. 309) cita'l comens

del romans que aquí s'aludeix, en aquesta forma:

En la ciudad de Toledo
 Donde los hidalgos son...

Y afegeix: «*Sunguntur etiam hoc metro historiae, ant fabulae, dunc festinanter volunt eas homines cantu percurrere, multis modis, ex quibus hic est unus*», y posa la música d'aquesta cansó de tabla, que es aquesta:

En la ciu-dad de To-le-do, Don-de los hi-dal-gos son

Joan Hidalgo, en sa col·lecció de *Romances de Germania*, impresa per primera vegada a Barcelona l'any 1609, presenta una altra versió del mateix romans:

En la ciudad de Toledo,
 Donde flor de bailes son,
 Nacido nos ha un baillico,
 Nacido nos ha un bailón.
 Jugador de media espada
 De sobaco aliviador,

* * *
 * * *

Pot veures el resto en la *Biblioteca de autores españoles* (Madrid, Rivadeneyra, 1851, tomo XVI, pàg. 591).

No menys conegut es aquest altre esmentat en aquests versos:

A la china gala,
 La gala chinela.
 Mucho prometemos
 En tormenta fiera,
 Después ofreceremos
 Infinita cera...

que ab una parodia del romanceret de Rodrigo d'Espinosa:

A la chinigala,
 La gala chinela
 * * *
 * * *
 Y ellas en aquesto
 Viuoles tormenta:
 Lllaman a San Telmo
 Y a la Magdalena:

Hincan las rodillas,
Hincanlas en tierra,
Y promesas hacen
De tornarse buenas.
D'ellas mandan lino,
D'ellas mandan cera,
D'ellas ser casadas
Y ninguna buena.

Vegis també, en la ja esmentada *Biblioteca de autores españoles*, volum XVI, pàg. 626.

Els passatges copiats se troben en el *Libro de Música para vihuela*, intítulat *Orpheonica Lyra*, de Miquel de Fuenllana, imprès a Sevilla l'any 1554. Uns y altres romans, sobre tot els dos transcrits en els darrers paràgrafs, entenent que estan calcats sobre altres romans populars, quin text seria, sens dubte, aytal com el presenta en el primer el famós cego Salinas.

FELIP PEDRELL

(Seguirà)

LA CELESTINA

DEL MESTRE

FELIP PEDRELL

(CONTINUACIÓ)

El quadro primer del segon acte passa en una sala de casa Calisto. Uns quants compassos d'introducció nos expressen l'estat d'ànim d'aquest, ab el motiu del neguit (ex. X), el de la tristesa (ex. IX) y'l clam d'amor (ex. III). Són las ansias y dubtes del apassionat jove mentres espera el resultat de las manyas de Celestina. Una pausa llarga interromp aquest ordre d'idees; seguit sonan en l'orquestra uns acords plans, tranquils, animats per un garbós moviment ritmich del baix. Parmeno, que entra en escena, sobre aquest fons característich hi canta sos desitjos d'esplayar certs alegroys que se sent per dins, ab una tonada tant franca y espontània com el cant més ingenuo del poble. Arriba Sempronio y, seguint la mateixa cansó, li ve a dir gandulot, que guanya'l sou fugint de casa y dormint. Parmeno li contesta que no li faci tornar agre'l vi del plaher; que li ha de contar maravelles. «Què, — li diu Sempronio, encuriosit, — es quelcom de Melibea?»

«Que Melibea!... Es altra cosa que'm toca més d'aprop, — li contesta l'altre; — d'Areusa, que fa la competencia a tot lo món en gracia y hermosura!» Aquí la melodia s'engallardeja empelantse de la cansó popular catalana *Quan un soldat ve de la guerra*; l'harmonia tota se vivifica. Sempronio l'agafa la nova tonada, y ab gust veyent a Parmeno caygut a la garjola. «Ja tots estimem, — diu; — Calisto a Melibea; jo, a Elicia, y tu, d'enveja, has cuytat a trobar qui't fes perdre la xaveta; y quant te costa la conquesta?» «Res, — li diu Parmeno; — l'he convidada a sopar a casa Celestina; y si vols venir, farem tavola.» «Ja m'ho havia dit Celestina que t'estimava molt, — li diu Sempronio irònicament. — Ara si que t'estimo: tots som uns; tan brètol ets tu com nosaltres. Menjem y riem. Que dejuni l'amo, que ell això de l'amor ho agafa d'una altra manera.»

L'idea de la tavola, del sopar, de la disbauxa que portan de cap aquell parell de brètols sugereix en la partitura una melodia característica que ja haviam sentit en el primer acte, de sava popular igual que las altrás que acompanyan els sentiments dels personatges que enrotllen y ventejan el foch dels amors que són l'ànima de l'obra:

XVII

A ce - nar la con - vi - dé pa - ra ca - sa de Ce - les - ti - na, y si

Ab aquesta melodia hi alterna un altre ayre quelcom més clàssich, però que vessa joventut y alegria de la primera nota a l'última: es el punt culminant d'aquesta escena, d'una vida juvenívola d'una frescor singular! I quina sanitut melòdica en tots aquells temas empeltats de la feconda sava popular! I quin vestit armònic més sobri y escayent! Els personatges, que són gent del poble, cantan francament la propia melodia, la cansó del Terror. Quina llàstima que en aquests episodis el text del llibret no estiga escrit en romans popular! Com ne resultaria una unitat més perfecta, un equilibri més just d'estil, una impressió més justa del genre.

Però seguim el fil de l'obra.

Dintre l'escena se sent Calisto cantant son mal d'amor. Ja ho explica Sempronio a Parmeno: l'amo no dorm ni està despert, està desvariejant ab sos amors, trovant ab las angoixas y ilusions de son cor! I que diferent canta de sos criats! Quina tendresa y melangia s'en desprèn d'aquest cant d'enamorat! En els cants dels sirvents hi ha en son diatonisme una simplicitat ruda; en el cant de Calisto una voluptuositat y poesia refinada, ondulant en els perfumats modòs orientals. En la segona estrofa de la cansó la orquesta enlayra més la melodia, bressant-la poèticament ab frisament de somni amorós.

El garleig dels sirvents torna a Calisto a la realitat. Los crida desde dins; surt reganyós, preguntant quina hora es; ha perdut la noció del temps, y no's pot creure que hagi ja passat la nit y gran part del dia. Mentrestant la orquesta va glosant el motiu del enuig (ex. X), que resol al de la tristesa (ex. IX), quan Sempronio diu a son amo que dongui alivi al cor, que olvidi un poch a Melibea y veurà la llum del sol. La orquesta, que deixa'l motiu de la

tristesa, s'ha anat animant apassionadament, romp ab el motiu de Celestina: es que Parmeno, mirant per la finestra, la veu venir y ho avisa al amo. Calisto, impacient, esclata ab el clani d'amor (ex. III) y renya furiós a son criat perquè no cuyta a anar obrir la porta a la missatjera, fent la orquesta sentir enèrgicament el motiu del enuig en tessitura aguda de re major, 'que, apaybantantse en sa cadensa plagal, s'enllassa ab el motiu de la tristesa, mentres Parmeno baixa a obrir y Calisto se queda tremolós esperant, enguniós, la que li porta la vida o la mort ab sas paraulas.

LL. MILLET

(Seguirà)

EXTRACTE DEL DIARI DE J. S. B.

MÚSICH Y ORGANISTA D'AQUESTA VILA, MORT DARRERAMENT

Leipzig, 23 Mars 1745.

La nostra pacífica existencia fou ahir agradablement torbada ab la vinguda del cèlebre músich senyor George Handel, arribat, fa poch, d'Inglaterra. Havent sentit dir que dit senyor se trobava a Halle, vaig enviarhi en Friedmann pera pregarli que vingues a casa, dientli al mateix temps que jo hauria anat a invitarlo personalment si no hagués tingut de fer llit, lleugerament indisposat, aquests dias passats.

No era, donchs, petita la meua satisfacció quan, havent sentit soroll de rodas anunciant lo retorn del meu fill, baixava l'escala pera rebrel. Alternant ab sa veu, vaig sentir una altra veu forastera, groixuda y forta, y, un moment després, vaig trobar-me davant d'un home alt, de cara vermella y ulls autoritaris que venia cap a mi.

Parlava ab un accent un xich estranger, degut, segons crech, a sa llarga estada a Inglaterra, y emitia las paraulas en silabas abruptas acompanyadas de fortas riallas.

«Ah! Senyor Bach, servidor de vostè,—digué.—Aquí'm té, acceptant son amable invitació. Lo seu fill ha insistit tant y tant, que no m'ha sigut possible refusar, y per això só vingut ab ell. Realment, estich gojós de trobar-me davant d'un músich de tant gran reputació. Gracias pel seu convit; gracias de tot cor.»

Jo li diguí que havia fet bé de venir, y li vaig pregar que pugés al pis, ahont la meua dòna'n tenia l'esmorzar a punt.

Sense que li hagués de dir dos cops, va seguir-me escala amunt, perquè, segons digué, las nostras llargas carreteras li havian esmolat las dents. Y era ben cert, perquè Lene li hagué de servir tres vegadas *Bratwurst* abans no digué una altra paraula. Llavors, apoyantse en l'espatlla de la cadira, comensà a mirar a son entorn, sense descuidarse, per això, dels accessoris menos importants de l'esmorzar.

«M'han dit que'ls fills segueixen el camí del pare», me digué senyalant algunas violas y altres instruments que haviam deixat al sentirlo arribar.

«Sí,—li vaig respondre.—La música *da camera*, feta ab serietat, es un exercici excel·lent pera un músich.»

«Què es això?—va afegir fullejant ràpidament una pessa d'iglesia que haviam estat ensajant.—Déu meu, Senyor! Viola *da gambas*, flauta y *continuo*. *Gambas*! May he vist semblant cosa! Qui las toca aquí? A Londres ja no'n queda ni una per misericordia. Y per què li ha passat pel cap d'emplearlas en un acompanyament d'iglesia? Jo, ja'n vaig tenir prou en una de mas obras teatrals, *Julius Cesar*, quan faig cantar las nou musas acompanyadas de violas y theorbs. Fan un paper ben trist al costat d'un bon violi o d'una *braccia* tocada ab netedat. Mes, què veig?—continuà taral·lejant y fullejant ab aire de complerta absorció;—la seva anomenada no m'ha enganyat. Encaixem,—y s'aixecà, allargantme la mà ab la més gran familiaritat.—Ja sab vostè hont té la mà dreta. Siguin violas o violins, segons la seva fantasia, prou que'ls hi coneix las manyas.»

Y va afegir que res el complauria tant com veurens rependre l'ensaig que la seva arribada havia interromput. «Y, si'm permeteu l'atreuiment,—digué,—tindrè la més gran satisfacció de tocar la part d'harpischordi.»

S'alsà, va tirar-se enrera la perruca, aixugant-se el front, perquè feya molta calor, y se'n anà a seure davant del meu vell Rucker, deixant corre'ls dits

pel teclat durant els breus moments que necessitaren la meua dòna y els meus fills pera col·locarse.

La seva melodia es molt maca; com tota la música italiana, es un bon xich mancada d'artifici, però es d'un gust incomparable; y la seva prestesa en las variacions es tant excel·lent com la seva invenció. Tot això ho vaig remarcar desseguida, per més que ell no tenia l'intenció de lluir sas facultats, tocant solament com si'ls dits se moguessin d'esma sense una direcció conscient.

Comensàrem a tocar la vella cantata *Gotte Zeit is die beste Zeit*, y semblava que'ns esperonessin pera ferho lo millor que podiam en presencia del mestre foraster. Aquest ens va demostrar esser un gran artista, y em va sorprendre la seva exacta comprensió del caràcter de la música que li era totalment desconeguda. La seva manera de tocar era d'una elegancia magistral, sense cap exageració. Puch assegurar que may havia vist a ningú capir el meu propi sentiment ab semblant simpatia.

Quan acabàrem, estigué una bona estona sense dir un mot, picant ab els dits sobre la fusta del instrument. Y nosaltres esperavam que li plagués parlar.

«Ah! Ah! Senyor Bach,—digué al fi.—Nosaltres, els alemanys, encara podriam donar llisons als italians. Què dirian a Roma de la música de vostè? No res de bo, me sembla; però ells no sabrian fer res de semblant. Dia vindrà que tindran d'abaixar el cap y venir aquí a apendre. Ah! Ah! M'agradaria veure la cara que farien en Porpora o el vell Hasse anant a l'escola d'un mestre alemany. No vull dir que las sevas veus m'acabin d'agradar,—afegí, girantse cap a mi ab fingida severitat.—Las hi fan fer masses cosas, y ningú apreciarà may la meytat del seu valor. Ademés, qui vol que li canti tot això?»

En aquest punt, Friedmann, més atrevit per sa previa coneixensa ab el senyor Handel, li preguntà: «Y què m'en diu de las violas *da gamba*?»

«Oh! Aquí molt bé,—s'apressà de contestar.—Res més musical en aquesta habitació; però a Londres, a Sant Pau o en altres llocs hont tinch de fer executar la meua música religiosa, la seva cantata no faria cap efecte. El gust anglès no admet tanta delicadesa.»

Llavors els meus fills li pregaren que toqués alguna composició seva, y a las llurs súplicas jo hi vaig unir las mevas. Perquè, encara que tothom ha sentit parlar del senyor Handel, de sas relacions ab el rey George d'Hanover, ara'l seu amo a Inglaterra, y de sa celebritat a Italia y altres països, fins al present no coneixia res seu, exceptuant un petit llibre de minuets y altràs pessas, molt bonicas dintre del seu istil, però de poca importancia.

Accedint als nostres prechs va tocar una petita aria en *mi* major, precisament una de las pessas que ja coneixia, seguida d'algunes variacions d'un caràcter sumament senzill, executantlas ab facilitat y elegancia; però va semblarme que aquesta pessa no'ns feya conèixer suficientment el seu talent. Així, quan va acabar, jo li digui: «Bravo, *Herr Kapellmeister*. May el meu pobre harpsichordi havia obeit tant fidelment a una mà desconeguda. Ara que ja ha comensat y que veig que tots dos s'entenen de tant bella manera, m'agradaria sentir com li imposen un treball de més empena».

Sentint això, el senyor Handel va aixecarse, mossegantse'ls llavis y dirigintme una còmica mirada. Finalment va exclamar: «Pobre Ferrer! Al senyor Bach no li agrada'l meu Ferrer! Què li donarem, dopchs, al critich senyor Bach? *Israel in Egypto*, *Salomó*, *Te Deum*? Però aquí no tenim trompetas ni timbalas, sinó solament flautas y gambas. Bé: li donarem una petita aria del *Messias*. Més, sapiga, — afegi seriosament, — que jo no'n sé de cantar y menos ab lletra inglesa. No obstant, ho faré, encara que no m'entengui; però la meua obra aria anirà ben coixa y farà llàstima».

Tornà a seure, y, després d'una senzilla introducció de vuit compassos ab una encisadora cadencia modulant al relatiu menor, comensà a cantar ab veu baixa. May hauria cregut que aquell home gros y sapat que, feya un moment, cridava tant còmicament, pogués cantar ab veu tant dolça y expressiva. Nosaltres, músichs, ocupats sempre en la pràctica del nostre ofici, creyem sovint que las deliciosas sensacions musicals que haviam gaudit ja són lluny de nosaltres. Mirem enrera'ls dias de la nostra infancia, y recordem el dia que sentirem per primera vegada una armonia de violas, o un mestre tocant l'orgue, y desitgem que aquells dias, que aquells sons tornin; sentint cantar al senyor Handel aquells dias tornaven. Los meus ulls s'enterbolian, y tot lo meu esser sentia una fonda commoció quan aquella pura melodia feria las meas orellas.

Un cop acabada, vaig aixecar el cap y vaig veure tot l'auditori atret, com per un sol impuls, al voltant de l'harpsichordi. Dos dels meus fills s'hi apoyavan, y tots se trobavan extasiats baix l'irresistible influencia d'aquella veu baixa tant expressiva.

Però'l senyor Handel, quan ens va veure tant seriosos a son entorn, va esclafir una forta rialla y va exclamar: «Ja veig que'l *Messias* us agrada més que'l meu pobre Ferrer, oy?»

«Ah! Creguim, — digué Friedmann ab una explosió de sentiment; — es diví.»

«Molt bé, molt bé, amich y company de viatge. La meua aria us agrada; però, de tot això, què'n diu el mestre critich?»

Un moment vaig callar, no trobant paraulas dignas d'expressar el plaer que m'havia causat el seu cant; però, al fi, vaig aixecarme y, agafantli la mà, li digui: «Ja no som joves, ni vostè ni jo, senyor Handel; creya que ja havian passat els dias en que la música podia oferirme noves delectacions. Més, ella es perdurable, no té limits ni restriccions, y nosaltres encara no hem passat de las primeras lletres. Vostè m'ha demostrat avuy lo molt que podia dir tot sol, y li dono las gracias».

Ell feya veure que la meua emoció'l divertia, però vaig endavinar que també n'estava d'emocionat.

«Bah, — seguí dient; — això no es més que un artifici italià que se us ha ficat per las orellas. De què serveix sentir cantar a quatre ximpls com el senyor Farinelli, y encara pagarlos els cants, si un hom no arreplega quelcom de sa manera de dir? A Londres hem tingut bons cantors, y fóra tonto no volerlos apreciar més que al senyor Porpora ab sos *roulades* y *grupellos*. Tots, fins els doctors en Música, ens hem acostumat ab aquest estil, vos ho asseguro, com soch un pobre pecador». Y es posà a riure sorollosament.

Més jo no podia perdre tant fàcilment l'encís que havia extès sobre nosaltres, y li vaig preguntar quina era la lletra corresponent al seu cant.

«Es del capítol 53 de Isaias, — digué. — Ho sé perquè jo mateix la vaig trobar. Comensa: «Fou »despreciat y rebutjat pels homes».

Me'n vaig anar a comprovar la cita, y vaig deixar una senyal en el llibre.

Al tornar a la sala hi vaig trobar al senyor Handel parlant y rient ab la meua dona y els meus fills. La seva fesomia es grave y sorruda, però s'anima y excita fàcilment. Al temps d'acostarme al instrument, estava examinant unas fullas de la segona serie dels meus preludis y fugas pera clave.

«Es un treball molt clar y excel·lent el que fan aquí. La meua música està molt ben gravada.»

«Si no ho està, tindria d'estarho, — li vaig contestar, — perquè jo mateix la gravo.»

«Què diu? — va cridar ab aire incrèdul. — M'agradaria veure la cara que hi faria M. Schmidt de Londres si ho sabia. May té prou temps pera gravar els meus dolents manuscrits, y als altres gravadors els succeeix lo mateix; mentres que vostè, vostè mateix grava la seva música.»

«No tota: els meus fills m'ajudan.»

«Els seus fills! Té raó. Ah! Jo no'n tinc de fills que m'ajudin, però l'amich Schmidt es un verdader amich. Vostè mateix podrà veure quins tràfecs li faig passar quan se decideixi a tornarme la visita a Londres. Més, ara, senyor Bach, anem a veure'l seu orgue a l'iglesia de Sant Tomàs.»

«Ab molt gust, — vaig respondre, — quan els manxaires, que ja hi envià a cercar, estiguin a punt, perquè es difícil reunirlos a tots cinch un dia feiner. Mentrestant, no voldria pas ensajar el meu clavichordi?»

S'hi va negar, pretextant que las sevas mans eran massa duras pera aquell instrument. Llavors jo li vaig tocar el preludi y fuga en *si bemol* menor de la segona serie. Em va semblar que no n'hagué esment, de la meua tocada, encara que en acabant va cridar: «Bravo» a la manera italiana, y creguí que alguna de las sevas idees el preocupava. No m'errava, perquè desseguida va comensar a dir ab gran aflluencia de paraulas:

«Senyor Bach, sab lo que dirian avuy els *amateurs* inglesos, si fossin aquí? Donchs dirian: «Aquí tenim dos organistas de reputació. Bella ocasió» pera una palestra», perquè'ls nostres *amateurs* ne són molt aficionats a las palestras, y, mentres hi hagi qui vulgui tocar, no's cansan may d'escoltar ab posat de mussol saberut, encara que no sàpigan distingir un *concerto* d'una fuga o d'un *ad libitum*. Potser aquí tindreu més enteniment, per més que jo'm recordo vagament d'un desafió d'orgue a Dresde, entre'l senyor Bach y un francès del dimoni quin nom no recordo. Ja fa anys d'això. Ja sé qui hauria guanyat el meu vot. No, no: som vells pera disputarnos. Jo ja'n tinc prou de tanta palestra. Un xich més y em quedo privat de las facultats que són el dò més preciós d'Aquell que'ns va crear.»

Vaig creure que, ab aquestas paraulas, feya alusió a la malaltia que l'ha fet venir més d'un cop a Alemanya pera pendre banys. En aquell punt, haventme dit un dels meus fills que'ls manxaires ja estavan reunits, sortirem tots plegats y ens dirigirem a l'iglesia. Un cop davant l'orgue, el senyor Handel examinà detalladament els registres, pedals y altres particularitats.

«Déu meu, Senyor! A Alemanya's construeixen uns orgues molt macos. No hi tenim res que s'hi assembla a Inglaterra, ni tant sisquera a la Catedral de Sant Pau. Quins pedals! No n'he vist de semblants d'ensà de la meua anada a Lübeck, quan, essent encara un noy, hi vaig solicitar la plassa d'organista.»

Jo li diguí que coneixia molt l'orgue de Lübeck quan el tocava el meu estimat mestre Dietrich Buxtehude, y que més de quatre vegadas havia fet moltes horas de camí pera sentirlo.

«Y jo també hauria tingut moltes ocasions de tocarlo, — afegí'l senyor Handel, fent una ganyota; — però m'hauria vist obligat a casarme y romandre allí per sempre més, y, no sentint cap inclinació per aitals luxos, vaig abandonar l'idea.»

Llavors nosaltres insistirem pera que'l senyor Handel ensajés l'instrument; però, havent refusat dient que l'armadura de Saul era massa pesanta pera qualsevol que no fos el seu amo, jo vaig ocupar el meu lloch.

Vaig triar la Tocat y Fuga en *re* ab la tercera menor, y, trobantme un bon xich excitat pel caràcter excepcional d'aquella circumstancia, vaig allargar la fantasia final ab una cadenza, arribant, per medi d'una marxa harmònica ascendent, a mostrar tota la potencia del instrument. May m'havia sentit tant capàs d'expressar els sentiments que's despertavan en lo meu cor, com en aquella ocasió, davant d'aquell mestre de l'expressió, y els meus dits foren més obedients que may.

Gran fou, donchs, el meu desengany quan, havent acabat, el senyor Handel no digué un mot! Me vaig girar, buscant, ab tota la vanitat d'un jove virtuós, una paraula o un signe d'aprovació. Més, ab gran sorpresa, vegí la seva cara roja y inflada per la passió, espurnantli's ulls de colera, tant visible com inexplicable.

Finalment, va esclatar: «Diguim, senyor Bach: aixis tractan llurs instruments els organistas alemanys, fent saltar els pedals com si fossin els baixos d'una orquesta de teatre? Me recordo que a Hamburg, quan jo hi era encara, comensavan a donarse casos semblants, més tenia l'esperansa que'l gust més depurat dels italians hauria desterrat aytals atreviments. A Inglaterra no tenim aquests orgues ni aquesta manera de tocar. Serà tant meravellós com vulgui, y realment no creya que's pogués arribar a aquest extrem de dificultat. May havia vist ni sentit res d'igual. Més, no tot lo que sorprén admira, y permeti que li digui que, segons el meu parer, aquests salts y gambadas del baix trenen tota la dignitat y distinció de la verdadera música d'orgue. Ab lo dit, y afeginthi altres subtilitats y complicacions que abundan en la seva composició, vostè sols ha lograt la confusió y mistificació del sentiment musical y la perdua d'una gran part del seu efecte. No! Avuy no tocaré l'orgue. Ni aquesta música ni aquest instrument són fets pera mi.»

Nos miràrem els uns als altres, y jo, sentint extranyesa y pena d'aquesta sortida, anava a tancar l'orgue silenciosament, mentres el senyor Handel se passejava amunt y avall, borbollant entre dents, y, segons vaig observar, arrossegant una cama, com si li tornés la coixera que havia motivat el seu viatge a Alemanya.

De prompte se'm va atansar, y, tornant al seu bon humor ab la mateixa facilitat que s'havia abandonat a l'ira, va exclamar: «Perdónim, perdónim, senyor Bach; no hi ha pitjor boig que un home vell. Que Déu m'absolgui las paraulas amargues que li he

dit. Si s'hi empenya, fins tocaré'l seu colòs, no més sigui pera fer penitencia y pera demostrarli la feblesa de l'escola d'orgue anglesa.»

Y, asseyentse davant els teclats, durant un moment hi va deixar corre'ls dits silenciosament, preguntme després que li posés uns registres dolsos y delicats. Dit això, posà'l peu sobre'l pedal *re* y comensà a preludiar.

Com abans, no vaig poder menos de notar que li mancava aquella fantasia artificial y subtil que potser els alemanys apreciem massa. També vaig observar que, com ell mateix havia confessat, no tenia cap coneixement dels pedals. Però tocava l'instrument d'una manera incomparable, las seves frases eran suaus, ben rodonejadas y molt elegants, y la seva harmonia, encara que fos d'una construcció aparentment simple, va produir-me una fonda impressió. En el curs de l'improvisació va arribar a un crescendo per medi de nous registres y harmonias acumuladas per un procediment nou pera mi, y, després d'un repòs sobre una quarta augmentada, va acabar ab una cadenza d'una agilitat pasmosa.

«Això es tot lo que sabem fer a Inglaterra», digué, y va aixecarse apressadament. Li donàrem las gracias y el felicitàrem xardorosament; perquè, ab tot y no pretendre arribar al nostre estil alemany, va revelar-se un gran mestre; però vaig veure que'ns escoltava distretament y que pensava en altrás cosas.

Com havia decidit continuar el seu viatge aquell vespre mateix, tinguérem de tornar a casa pera dinar. Durant las últimas horas que va passar ab nosaltres, no va enraonar gaire; però, quan el cotxe vingué a buscarlo, va pendre comiat de mi molt afectuosament, y va dir-me: «Senyor Bach, si no fos tant vell y tant inepte, potser tornaria a comensar els meus estudis d'orgue pera poder tocar a la faisó d'Alemania».

Repasant en ma memoria, ab esperit crítich, tot lo que vaig veure y sentir en el dia d'ahir, sento gran recansa de no haver conegut més aviat aquell gran home, perquè jo també hauria pogut aprendre quelcom de la dolsura y fluïdesa d'aquella maravellosa melodia, en quina creació es el mestre més admirable que hi ha hagut en el món.

Entre altrás consideracions que fan dubtar de l'autenticitat d'aquest interessant manuscrit, devem declarar que no hem pogut trobar en lloch que Handel anés a Alemanya abans de la mort de Bach y després de l'any 1737. També es dubla si'l tema conegut ab el títol: «The harmonious Blacksmith» (El Ferrer harmoniós), fou escrit per ell o per Wagenseil; essent de totes maneres quasi segur que aquest títol fou donat a la pessa en

qüestió molts anys més tard, per un editor de música de Bath. No es, donchs, possible que dit nom fos conegut de Handel. — E. D. R.

(Del Monthly musical record)

(Traducció de VICENS M.^a DE GIBERT Y SERRA)

L'ANACRUSA

EN LA MÚSICA MODERNA

PER MATHIS LUSSY

CONCORDANCIA ENTRE'L COMPÁS Y'L RITME

(CONTINUACIÓ)

Compasos y ritmes, acabem de veureho, formen duas entitats, duas individualitats diferents. Sí, però surten del mateix principi, són fillas d'un mateix pare: l'infinit del temps; tenen una mateixa mare: la necessitat de dividir el temps, de *partirlo* per medi de *sóns forts* que portan a nostra orella aquesta fragmentació y la fan sensible a la nostra intel·ligencia. Però'l compàs s'ha *aturat* en l'esfera del *instint*; no pot portar a nostra orella més que la noció de la fragmentació, de la divisió regular, *maquinal*, del temps. El ritme s'ha elevat més: ha arribat a l'esfera de l'*intel·ligencia*, a la qual se presenta baix la forma d'una entitat intel·ligible, *compreensible*.

Llavoras, quan els *elements de força*, els accents mètrichs y rítmichs que caracterisan y delimitan compàs y ritme, que'ls hi imprimeixen independència y personalitat, coincideixen; quan la *tesis* y'l *ictus*, quan l'accent mètrich y rítmich cauen sobre d'una mateixa nota, li comuniquen doble força, una energia y una vitalitat particular, un deix intel·lectual y psíquic assombrós. D'aquest acoblament d'accents producte sintètic de la compenetració de dos elements, compàs y ritme, ne resulta un efluvi, un raig de llum intel·lectual que ab una força y velocitat fulgurant invadeix l'enteniment. Instantàniament la rahó del que escolta y del que executa regoneix l'harmonia dels fenòmens mètrichs apercebuts pel *sentiment* y dels fenòmens rítmichs rebuts per l'*intel·ligencia*. Instantània-

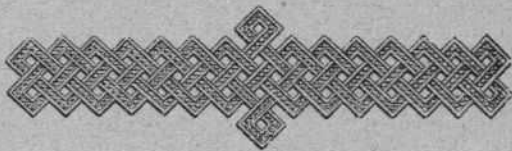
ment aquesta unitat en la diversitat, la trans-
porta en l'esfera superior ahont l'home comprèn
lo que ell sent y s'en dona compte en la plenitud
de la claretat espiritual: la consciència.

Sí: únicament d'aquesta penetració de l'es-
perit del ritme en la materia promoguda pel
compàs, únicament d'aquesta fecondació espe-
ritual, ne resulta la comprensió d'una obra
musical.

Solament el músich verament superior que
posseeix la facultat de sentir aquesta penetració,
pot saborejar en tota sa plenitud estètica las be-
llas sensacions que la música, aquest art diví,
es capàs de procurar. Quan aquesta fusió no
s'apercebeix, o quan aquesta assimilació no té
lloch; quan compàs y ritme's tomban d'es-
quena y van cada un pel seu cantó; quan las
notas fortas, las *tesis*, que delimitan els com-
passos, no coincideixen ab las notas fortas, ab
els *ictus* que delimitan els ritmes; quan el
lligam que deu unir indissolublement compàs y
ritme es romput, l'unitat se disgrega y l'idea
se n'escapa: «se porta'l compàs maquinale-
ment», diu Liszt, però tot seguit l'ànima ex-
perimenta intranquil·litat, mal-estar; lo incom-
prensible y lo obscur invadeixen nostre cervell;
el sentiment y l'esperit desapareixen de la música
y no deixan lloch més que a un plaher purament
sensual.

Es molt senzill de procurar-se la prova d'això
que havem dit. Cambieu el compàs de qualse-
vulga tros correctament escrit: el compàs de 2
temps pel de 4 temps, el compàs 6/8 pel de 3/8,
y al revés; poseu un cant de 4 temps al compàs
de 3 temps per medi del cambi de las barras del
compàs; canteu un ayre al revés, reculant de la
darrera a la primera nota, y veureu que no té
sentit; tot seguit, claretat, idea y intel·ligibilitat
desapareixen. Per què? Perquè *tesis* y *ictus* cauen
a l'atzar sobre notas sense importància, ni mè-
trica ni rítmica; perquè cap lligam, cap forsa
lògica y atractiva las domina y las disciplina.

(Seguirà)

CATALUNYA

Barcelona

Gran Teatre del Liceu. — Ab l'estreno de la
òpera *Louise*, d'en Gustau Charpentier, que venia
ja anunciat en el cartell d'abono de la temporada
d'hivern, s'obriren novament las portas del Liceu
la nit del 3 d'Abril.

La elecció de dita obra, cantada per primera
volta en el teatre de la Opera Còmica de París el 2
de Febrer de 1900, està ben justificada per la Em-
presa, perquè realment, junt ab *La Bohème*, de Puc-
cini, y *Hansel und Gretel*, d'Humperdinck, han
sigut las obras que en la última dècada han obtingut,
per tot arreu hont s'han cantat, l'èxit més
franch y més complert, sense que això vulgui dir
que reuneixin las tres mèrits iguals. Havent jutjat
ja'l públich barceloní las esmentadas produccions
de Puccini y d'Humperdinck, tenia dret al coneixement
de la del jove mestre francès.

Lluisa s'ha representat en el Liceu, y la acullida
obtinguda, sense esser de las més entusiastas, ha
revestit els honors del espontani y general aplaudi-
ment. Y no n'hi havia pera menys, puix en el mateix
escenari hont s'hi han defensat *Lorenzas*, *Andreas*
y *Fedoras*, la garbosa *Lluisa* devia sobressortir
indubtablement y vèncer del tot a la primera es-
comesa.

De *roman musical* ha qualificat en Charpentier
la seva producció, y, en efecte, l'obra literària no
té pas més transcendència que la de tanta noveleta o
qüento que, seguint la escola *naturalista* de Zola y
Maupassant, s'ha produhit en excés a París. Pre-
sentat com un fet aïllat de la vida parisensa, de
quin s'en dedueix per cert una moral ben pertor-
badora, no tenen els caràcters prou consistència
pera que l'acció arribi a emocionarnos. Si hem de
jutjar a la obra d'art per son conjunt total, la *Lluisa*
no es pas una obra exemplar, ni una obra mestra;
més no's pot negar tampoch el talent de son autor,
de qui's poden esperar fruits més madurs y de con-
sistència més sòlida.

Dels quatre actes de *Lluisa*, el primer y'l quart
són, en nostre concepte, els més acabats. En el
primer, l'acció's desenrotlla naturalment y la expo-
sició dels temas se fa d'una manera senzilla, respi-
rant tot plegat un ambient tranquil y placent. El
segon acte, dividit en dos quadros, presenta duas

escenas ben parisencas: el primer, una matinada a Montmartre, ab lo moviment de vagabonds, bohemis, obrers y venedors de carrer, no'ns acaba de convèncer, preferint moltíssim més l'animat quadro segon, que té lloch en el taller de modista y en el qual s'hi respira forsa vida. Està fet ab molta trassa, demostrant la mà destre de l'autor. El tercer acte, que ompla quasi del tot l'apassionat duo de Lluisa y son aymant, s'escolta ab interès per son treball temàtic y orquestal, mes la buydor de las ideas melòdicas desmereixen aquell, quedant, per lo tant, d'un valor sols relatiu. La festa nocturna dels bohemis resulta d'efecte sols pera'l gros públich. L'acte quart ja hem dit que s'emporta la nostra preferència junt ab el primer. En ell hi domina l'estil concis y l'emoció concentrada. El caràcter noble del pare alcança fort relleu y la inspiració del autor troba en ell motius felissos del tot. Cap a las darres escenas el conflicte dramàtic creix fins a arribar al paroxisme de Lluisa, que en la excitació més gran abandona sa casa, deixant als seus pares en el més greu desconhort. El músich ha trobat en aquests moments accents de gran forsa dramàtica, valentse dels temas principals y més característichs. La impressió es forta y la més sentida de tota la obra.

Resumint, la partitura d'en Charpentier es d'una tècnica, si bé discutible en certs punts, molt superior a la de bastantas obras que comptan encara ab l'aplaudiment del públich. L'instrumentació es notable per son treball, essent de notar el cuidado ab que s'ha tractat que no predominés may sobre de las veus. En quant a la idea melòdica, no obstant la nota fogosa y apassionada que domina en Lluisa, ens sembla que en Charpentier no ha trobat encara'l sagell que arriba a donar personalitat al estil d'un autor.

Lluisa, dirigida pel mestre Barone, ha obtingut en el Liceu un desempeny acceptable per part de las Sras. Fernani y Borlinetto y dels senyors Ravazzolo y Berriel. La presentació escènica ha sigut bastant més cuidada que lo acostumat en aquell teatre, y las novas decoracions, degudas al pinzell dels senyors Vilumara, Junyent y Chia, han resultat d'un efecte vistós.

La darrera funció de la temporada de primavera se donà'l 30 d'Abril. A més de Lluisa, que ha obtingut 8 representacions, s'han cantat *Aida* (4 vegades), *Lohengrin* (2), *Rigoletto* pel tenor Caruso (2), *La Traviata* (2) y *La Gioconda* (2).

Ateneu Barcelonès.—Davant d'un públich selectíssim que omplia a vessar el saló d'actes d'aquell important centre, se donà a conèixer la nit del 5 d'Abril la senyoreta Concepció Darné y Dalmau,

deixeble del mestre Vidiella. Malgrat la seva poca edat, la senyoreta Darné es una pianista complerta que's fa escoltar ab viu interès. La manera intencionada de dir, la agilitat de sos dits y la gracia ab que matisa, prestan a son estil un encís particular. El triat programa del recital comprenia la sonata *Clar de lluna* de Beethoven, *Nocturn en fa* sostingut menor, tres estudis y *Sonata en si* menor de Chopin, duas romansas sense paraulas y *Scherzo en mi* menor de Mendelssohn, duas transcripcions de Liszt (*Chor de filadoras del Barco fantasma*, de Wagner, y *Soirées de Viena*, de Schubert) y *Papillons*, de Rosenthal. La joveneta pianista fou calurosament aplaudida durant tota la vetllada, vegentse obligada al final del concert a tocar altra composició fòra de programa.

Centre Musical Bohemi.—El concert corresponent al mes passat demostrà plenament que no decau l'entusiasme dels estudiosos concertistas que composan l'orquestra d'aquella novella entitat. Las obras que omplian las duas primeras parts del programa foren el *Quintet*, op. 16, de Beethoven, que s'havia ja executat el mes abans, y el *Concert* de Handel pera oboe y instruments d'arch. La obra de Beethoven, executada pels senyors Corberó, Sal, Llobera, Bonastre y Lozano, s'escoltà novament ab forsa agrado, sobre tot l'*Andante cantabile*, de sobrana bellesa. En el *Concert* de Handel se feu aplaudir ab justícia el professor d'oboe senyor Sal, que interpretà la seva difícil part ab bon estil, mereixent tota alabansa per la elecció d'aytal obra, rarament sentida encara que sa hermosura es molta.

A la tercera part se feren escoltar ab gust el tenor senyor Creixams, que cantà en català la relació del 4.^è acte de *Lohengrin*, y el baix senyor Santamaria, qui donà a conèixer, entre una melodia de Schubert y una altra del senyor Goberna, una exquisida pàgina original del senyor Brandia, titulada *Esclat*, en la que s'hi revelan qualitats ben estimables.

Completavan el seriós programa las composicions pera corda sola, *Rêverie*, de Schumann,—la obra mellor executada de la tarda,—*Serenata*, de Haydn, y *La filadora*, del mestre Goberna, que merequè'ls honors de la repetició.

Associació Wagneriana.—Aquesta associació congregà'l 20 d'Abril als seus socis ab motiu de l'audició del «Quartet tshèque», que prengué las proporcions de verdadera solemnitat artistica. Fresch encara en la memoria'l recort de las audicions públicas que ara fa un any donà la mateixa entitat a Barcelona, ¿com no deviam apressurarnos a assistirhi, no volent perdre una sola nota de la

maravellosa execució dels artistes tchèques senyors Hoffmann, Suk, Nedbal y Wihan?

Engalanada sumptuosament la sala y omplerta a vessar per una concurrència de las més escullidas, començà'l concert ab el *Quartet en si bemol* (op. 11), de Suk, obra de sòlida construcció y de atrevida tècnica que's fa escoltar ab interès creixent. El primer temps (*Allegro moderato*) es de llarga duració y un poch difús, si bé està treballat de mà mestre, com tot el resto del quartet. L'*Intermezzo*, especie de ronda nocturna, té moviment y resulta bastant característich: es el temps que guarda més unitat. L'*Adagio* que segueix es d'una gran forsa dramàtica y causa bella impressió, encara que's despregui d'ell cert sentiment afectat. El temps final (*Allegro giocoso*), de caràcter joganer y molt ben desenrotllat, clou dignament l'obra. La execució d'ella fou brillantíssima y com no pot ferse millor: hi estava comprès tota la fogositat y el colorit que l'estil demanava.

En la segona part s'executaren un *Nocturn* de Borodine,—no pas de lo més notable que coneixem d'ell,—el *Vals trist* de Nedbal, pàgina distingida, però d'escàs atractiu, y un *Presto* de Haydn, tocat ab un moviment extraordinariament viu y ab una claretat pasmosa.

Mes l'atenció més gran estava concentrada en la darrera part, ocupada pel *Quartet*, n.º XIV, en do sostingut menor, de Beethoven. Es aquesta obra d'una concepció verament gegantina, hont el geni del autor se desfa de tot lligament escolàstich y s'enlayra en un món fantasiós. La impressió que causa als no iniciats es de sorpresa y aturiment. Els executants que s'atreveixin ab ella han d'esser uns consensuts a tota prova. Els artistes tchèques demostraren conèixerla a fons y sentir-la com els mellors intèrpretes del mestre de Bonn. Si bé en el temps darrer estigueren un xich vacilants, en cambi se remontaren a gran alsada en tota la primera meytat del quartet. La homogenitat de conjunt, la unitat de timbre fent la il·lusió d'un sol instrument, la exuberancia de vida y de color y l'amplitud de so, alcançan en el «Quartet tchèque» el *summum* del més acabat perfeccionament.

L'auditori no's cansà d'aplaudir ab el més gran entusiasme durant tot el concert, despedint al final als quatre artistes imponderables ab una ovació calurosa y ab la recansa pròpia que causa tot plaher massa prompte transcorregut.

Missa de Requiem. — En els funerals que pera l'ànima del jove en Gonzalo Rubert y Sostres se celebraren a la parroquia de Bethlem, el dia 26 del mes passat, s'estrenà una Missa del mestre Mas y Serracant, dedicada a la memoria del difunt,

deixeble que havia sigut del esmentat mestre.

Vegis en quins termes se n'ocupa un diari de la localitat:

«En ella s'ha tingut en compte la observancia de totas las indicacions recentment fetas pel Papa sobre música religiosa.

Està escrita pera chors, solistas, contrabaixos, violoncels y orga; entra en l'ordre polifònic, y tant els instruments com las veus estan tractadas ab sobrietat y combinació seriosa que no decau en cap fragment. Del cant clàssich litúrgich en treu en Mas y Serracant element gros pera glosarlo magistralment en certs passatges, donantli'l cayent religiós de las obras del segle XVII. Ademés, l'orga, apoyada pels instruments que més amunt hem detallat, donan a la total factura una grandiositat pròpia del lloch ahont deu escoltarse aquella música. No dubtem en afirmar que aquesta Missa es un dels millors treballs que han sortit de la mà del mestre Mas. Contra lo acostumat, l'obra havia sigut ben ensajada, y ab bona execució pogué escoltarse, lo qual honra a la Capella de Bethlem y al seu mestre senyor Portas.»

Teatre Granvia. — Ab brillantíssim èxit s'estrenà en aquest teatre la darrera producció del mestre A. Vives, *Bohemios*, sarsuela en un acte y tres quadros. La aytal obra sobrepuja forsa en la part musical a las de gust corrent dintre'l nomenat *gènere chico*. Està composta ab molta destresa, y en la orquestació especialment no hi faltan troballas d'aquelles que revelan tot seguit a un músich de rassa. La nit del estreno foren repetidas no menys de quatre pessas, y al acabament de la obra's dispensà al autor una ovació de las més sorollosas.

No serem pas nosaltres qui vagi a regatejar l'aplaudiment al mestre Vives; mes ens dol en l'ànima que'ls èxits grossos no corresponguin a las obras concebudas ab miras més enlayradas y de molta més transcendència pera l'art català. L'autor d'*Euda d'Uriach* pensarà sens dubte igual.

Capella de Música de Sant Felip Neri. — En los funerals que pera'l bé de l'ànima de Na Rosa Colom y Sanfeliu (a. C. s.) se celebraren en la parroquia dels Sants Just y Pastor, aquesta Capella cantà'l *Requiem* a quatre veus de Victoria, y durant las missas, els responsoris *Omnes amici mei*, *Velum templi*, *Vinea mea*, de Palestrina; *Cansò*, de Bordas, y *Improperis*, de Palestrina.

El dia 24 del passat més, ab ocasió de celebrar-se la festa major de la parroquia de Santa Eulària de Provensana (Hospitalet), la Capella de Sant Felip Neri cantà la missa *O quam gloriosum*, de Vic-

toria; *Ave verum*, de Mozart, y'ls *Goigs a Santa Eulària*, de Millet.

Igualada. — En la parroquia de Santa Maria de aquesta ciutat s'han comensat ja'ls treballs pera la reforma de la música religiosa manada pel Papa. El senyor Rector va nomenar una Comissió, composta del organista, dos xantres, un vicari y'l director de la Banda-orquesta «Joventut Filarmónica», pera que se procedís ab seny en aquest assumpte, donant a la mateixa totas las facultats pera prohibir, ordenar y regular lo que cregui convenient en las iglesias de la seva jurisdicció. Devem segurament als treballs de la Comissió l'haver sentit motets polifònics en substitució de la música que tocava'ls altres anys a las Horas de Vetlla que en la Setmana de Passió fan els gremis, corporacions y colegis. Entre altres varen executar-se *Jesu dulcis* y *Duo Seraphim*, de Victoria, *Verbum caro*, de Roland de Lassus, y *O admirabile commercium*, de Palestrina. Devem també a la Comissió l'haver suprimit el fiscorn que acompanyava a las veus en las funcions de la Setmana Santa, supressió que era completament necessaria. Però lo que més ha cridat la atenció es que tant prompte s'hagi pogut fer segons las ultimas disposicions de la Santa Seu la festa del Sant Christ, que estavam acostumats a sentir ab gran rebombori d'instruments y soroll. En la vigilia de la festa s'executaren unas Vespas a vuyt veus en dos chors, del mestre valencià Joan Baptista Comes, y'l *Regina celi*, gregorià, armonisat a quatre veus per Hauber. En el dia propi se cantà la Missa *O quam gloriosum est regnum*, de Victoria, y al ofertori un *Adoramus*, de Palestrina. La Comunitat executà la part que li corresponia en tots dos dias ab el cant gregorià veritable, encara que estiga acordat no cambiar res en aquest punt fins a la tornada d'un dels xantres, que es a Roma pera assistir al Congrés gregorià. — X.

Palma de Mallorca. — Una de las Diòcesis que tal volta han correspost ab més promptitut y fidelitat a n'els desitjos y manaments del Papa referents a la música religiosa es la de Mallorca. Abans de sortir la sabia Instrucció de Pius X se procuraren ja els medis de reformar el cant gregorià y d'establir la polifonia clàssica a la Catedral, aprofitant las llistons del P. Eusebi Clot, de la Ordre de Fra Menors, y posant per mestre de Capella lo benemèrit reverent D. Antoni Joseph Pont, Pbre. El senyor Bisbe, Ilm. Dr. Campins, que és tot un artista, y el Capítol de la Seu, dicididament resolgueren obrir a la Catedral una escola de cant gregorià baix la direcció del P. Clot, y formar una capella de música dirigida pel Sr. Pont, a qui encarregà també la

formació d'una biblioteca musical, avuy ja ben rebllida y ordenada. El resultat no s'ha fet esperar: s'ha avansat a las esperansas: tal ha estado la constancia y talent dels mestres, afavorida per la bona voluntat y pericia dels cantors.

Ab la Setmana Santa s'ha demostrat lo que pot arribar a fer la Capella de la Catedral de Mallorca y la manera com el chor interpretarà ab el temps la melodia gregoriana, que encara no's pot implantar totalment, per exigir abans els llibres chorals d'antichs pergamins algunes correccions. El Dijous Sant se cantà ab tota justesa y precisió el *gradual*, y cada dia a las Maitines y Laudes, las antifonas y responsoris, lo mateix que'ls psalms, s'executaren en la forma conservada pels benedictins y adoptada com la més lligítima y artística-religiosa.

Però ahont brillà'l cant fou en les composicions polifòniques del clàssich repertori que, aprovat pel Capítol, presentà'l mestre de Capella Sr. Pont. Ja els diumenges de Quaresma se cantà la missa de Victoria *Surge Propera*, pessa de difícil y complicada execució, mentres ab ensaigs diaris s'anavan preparant las composicions de Setmana Santa. El *Tantum ergo*, *Improperis* y el *Miserere* d'en Palestrina, el *Pueri*, responsoris y *Passio* de Victoria, el famós *Miserere* d'Allegri y altres composicions, interpretadas ab tota delicadesa, foren el complement de las solemnes funcions que en aquells dias se celebren en la nostra grandiosa catedral. D'aqueixa manera la clàssica polifonia, alternant ab la melodia gregoriana, recullia l'esperit y enfevorisava l'enteniment contemplant els misteris divins de la Redempció, mentres las veus, cantant admirablement la lletra sagrada, ara fortas y vibrants, ara dolsas y planyivolas, anavan perdentse harmoniosament per las altas y llunyanas voltas de la gran Basilica, quasi sempre plena de fidels.

El senyor Bisbe, que no ha deixat d'assistir a cap acte de chor, s'ha d'haver alegrat de veure la gustosa obediencia ab que tota la Diòcesis ha correspost a las disposicions pontificias y a las ordres que ha donadas pera implantarlas en las sevas iglesias.

Nostra més coral enhorabona al Ilm. senyor Bisbe y Capítol, al Sr. Font, als Primatxers y Capella de la Catedral de Mallorca pel bon èxit musical obtingut en tant poch temps. Sia tot pera major gloria de Déu y alabansa del seu Santíssim Nom. — M. R.

Tarrassa. — No haventse pogut celebrar per la festa de Sant Joseph, a causa d'una sobtada malaltia del mestre en Joan Llongueras, lo concert que la Secció Choral de la Agrupació Regionalista de Tarrassa tenia anunciat pera dit dia, se celebrà'l

diumenge dia 24 d'Abril al Teatre Principal de dita ciutat. Se cantaren per primera vegada en dit concert la cançó popular de Grecia, pera veus de noyas, *Un petit aucell...* armonisada per en Bourgaault-Doucoudray; la popular montanyesa de Vivarais *Lous esclós*, armonisada per en Vincent d'Indy; el *Chor d'àngels* (del *Faust* de Goethe), de Schubert; el responsori de Palestrina *Plange, plange quasi virgo*, i el madrigal del segle XVI, *Adeu, germà meu*, de Hubertus Waelrant.

CORRESPONDENCIAS

BERLIN.—Encara's musiqueja de valent en totes las salas. Mentres la temporada no fassi irresistible la estancia en ellas, lo que ja no tardarà en succehir, encara'ls aficionats berlinesos tindran repetidas ocasions pera actuar d'oyents. En Nikisch procurà, fa poch, la darrera de sa serie, segons costum anyal, dedicant un concert extraordinari a benefici de la caixa de pensions de la Filarmonica. La sala, més concorreguda que de costum; lo programa, interessant: Overtura de *Manfred*, de Schumann; la *Cansó de Bruixas*, de Max Schilling, y la simfonia de Tchaikowsky, ab las que l'orquestra's guanyà las ovacions de sempre. La orquesta real, dirigida per en Weingartner, donà son 8.te concert, ab un programa d'obras conegudas, entre ellas la simfonia en fa major de Brahms. Es d'alabar lo procediment adoptat pel Director de tocar seguidament els temps que forman la simfonia, ab lo que, al menys, se guanya mantenir l'interès del públich, evitant que decaygui ab las ovacions intercaladas de final en final de temps. La presentació d'en Sigfried Wagner com a director d'orquestra, en una audició popular de la Filarmonica, ha motivat las crítiques més contradictorias. De tots modos, el programa, compost d'obras de pare y fill, sigui ben rebut y la sala estigué forsa concorreguda.

La «Singakademie» donà l'audició n.º 74 de la *Passió segons Sant Mateu*, de Bach, la qual, en lo referent a conjunt, res va deixar que desitjar. Igual èxit obtingué la 5.ª y penúltima vetllada, dedicada al Oratori de Handel *Judas Macabeu*, que fou cantat irreprotxablement. La Associació coral de Stern ha tancat las sevas tascas, per la present temporada, ab la *Missa solemnis* de Beethoven, que es tradicional ja de molt temps que sia executada quan menys una vegada a l'any per l'esmentat conjunt: d'aquí la seguretat convincent ab que la interpretan y a la que han fet bon costat l'organista y la Filarmonica en aqueixa ocasió. El chor «Berliner Liedertafel» se feu sentir en la Filarmonica ab un programa en

que, descartant la composició de Wagner *A la tomba de Weber*, quasi tot foren primeras audicions: entre ellas las de varis chors pera veus d'homes, de Brambach, Hegar, J. Reiter, S. de Lange, Kirchl. Bold y Curti. L'èxit més gros en música vocal se l'ha endut inqüestionablement la Secció de Madrigals de la Unió «Cæcilia», de Copenhague. Aytal secció es una part de la Unió fundada en 1851 per l'Enr. Rung, compositor danès, pera'l cultiu d'obras pertanyents al temps de Palestrina. Ab lo transcurs del temps s'ha anat dilatant el programa d'activitat, y ja no són solament Oratoris de Bach y Handel los que s'han afegit al repertori, sinó obras modernas com las *Beatituds* d'en C. Franck y lo *Stabat Mater* de Dvořák. Fed. Rung, fill del fundador, creà en 1887 la Secció de Madrigals, que consta d'unas 50 veus (la totalitat de la Unió arriba a duas centas), y persegueix ara els fins atribuïts abans al conjunt, però més amplificats, es a dir: cant de capella no sols antich, sinó modern y moderníssim. Perxò, al costat de Palestrina, Anerio, Gastoldi, Leoni, Pizzoni, Conversi, Hassler y tantas firmes de *bon vieux temps*, figuraran en programa obras originals y arreglos de Th. Laub, J. Fabricius, J. P. E. Hartmann, Rung, Lange-Müller, y's quedan, segons noticias, molts més encara en repertori. Afegint an això que las veus danesas se distingeixen per llur puresa d'entonació, suavitat, emissió segura y noblesa de to, especialment las de dónas; que'l conjunt resulta esmerat fins en los menors detalls, extraordinariament precís y variadíssim en gradacions; que'ls cantors interpretan molt sovint de memoria, ab una precisió que fa deixar parada fins la batuta del director, qui la deixa en vaga durant composicions enteras; que'l programa fou variat y interessant, y que la manifestació artística portava sello de novetat exòtica; y sumant els factors enumerats se compendrà l'engrescament del públich, que ho volia fer repetir tot, y va lograrho en gran part. Lo que emperò deixà impressió més intensa es l'*Ave maris Stella* de Grieg, cantada per las dónas d'una manera ultra ideal, superior a tota ponderació.

Estrenos no n'han faltat. Tres compositors han organitzat altres tants concerts pera donar a conèixer obras propias: H. Zitcher, J. Merkel y S. Salomon. No val la pena d'especificarlas, perquè si algunas acusan treball apreciable, cap d'ellas es de trascendencia pera que'ls cultivadors d'art de debò'ls hi dediquin atenció especial. La mateixa sort correrà'l drama de concert d'A. Thierfelder-Rostock *L'empereador Max y sos cassadors*, lo qual bastarà deixar mencionat.

Lo Quartet Joachim tancà'l cicle d'hivern ab un Concert en que, además del Quintet de Schubert en do y'l Quartet de Beethoven op. 18 (*fa maj.*), s'hi estrenava altre Quartet de Stanford; y també aquest darrer, per las mateixas rahons, correrà la sort dels estrenos mencionats abans. La nota més interessant de *musica di camera* l'ha constituïda'l Quartet Hayof, de París, que pot equipararse als millors cor-

junts d'aquest gènere, segons ho ha demostrat en dos sessions donades seguidament. Las de violinistas, Max Pilzer y Willy Burmester. Las de pianistas, d'Albert en primer terme en sa darrera sessió, y l'Ossip Gabrilowitsch ab las sevas dugas.

La nota trista del mes ha estat la mort d'en Joseph Rebeck, director de la Orquesta Filarmònica, en la que desde 1897 havia complert la difícil y desagradada missió de dirigir los concerts «populares» y'ls moltíssims de solistas que constituïen la tasca quasi diària de la Orquesta Filarmònica a l'hivern. Reposi en pau qui difícilment serà substituït, en lo lloch que deixa vacant, per un temperament més actiu. — R.

BRUSSELES. — Per causas independentes de la meua voluntat no vaig poder assistir al primer dels Concerts que en Mateu Crickboom ha organitzat aquí, a la *Grande Harmonie*, ab lo concurs d'altres molt coneguts artistes. He assistit a n'els dos següents. En lo primer, consagrat a Beethoven, y ab lo concurs d'en Risler y de la Ruegger, s'executà'l *Trio* op. 97, la *Sonata* pera piano op. 111, duas *romances* pera violí, y la famosa *Sonata* a *Kreutzer*. Crech inútil dir que tot anà molt rebé. En Risler tocà'l *Trio* y las *Sonatas* ab aquella seguretat, serietat y grandiositat que'l caracteriza; en Crickboom executà la *Sonata* a *Kreutzer* ab la trassa que tots li coneixem y cantà d'una manera verdaderament deliciosa las duas *romances*; y la Ruegger tocà també molt bé.

En l'últim d'aquests dos concerts, donat ab el concurs d'en Theo Isaye, d'en Van Hout (el famós altista), Jacob (el famós violoncelista y professor d'aquest conservatori) y de M. Daucher, s'hi executà'l *Quarteto* en sol menor de Brahms, el *Poema* pera violí d'E. Chausson, y'l sempre hermós *Quinteto* de Cèsar Franck. Tot fou molt aplaudit, tot agradà molt, però lo que agradà més que tot, lo que, com sempre que se sent, commogué més, y lo que s'aplaudi, per lo tant, ab més convicció y entusiasme, va esser, sense cap dubte, la obrassa d'en Cèsar Franck, d'aquell músich tant bo, tant senzill, tant gran y tant desconegut en lo seu temps (y també en lo nostre!) per lo que's mereixia, y que, encara que no era sort, com el mestre de Bonn, no sentí algunes de las sevas grans obras... perquè ningú las executà! Y prou sobre aquest particular, perquè aniríam massa lluny. No oblidem que hem d'escriure una senzilla correspondència. Tant l'obra del mestre belga com la d'en Brahms y la d'en Chausson foren molt ben ditas per en Crickboom y'ls seus colegas.

No he assistit tampoch al concert donat per en Wieniawski, perquè ja vaig sentir els que donà l'any passat y algun dels que organitzà els hiverns anteriors. Sense exagerar, confessaré ab tota franquesa, per més que no m'agrada fer mal a ningú (per altra part ja coneixem allò: *La critique est aisée!*), confessaré, doncs, que l'esmentat pianista es un dels més insoportablement dolents que he sentit, y això

que n'he sentit molts, molts y de molt dolents! Es un home que tot ho executa de la mateixa manera y que ho fa molt, però molt remalament! (No sé si'm faig compendre!) Pera *dibuixarlo* en pocas paraulas, afegiré que es un artista (perdonin la paraula) que practica ab molta convicció y no poca sort allò del *passer outre* que tant agradava a n'en Mendelssohn y que tant predicava a n'els seus deixebles. Y no'n parlem més.

En Gevaert ha dirigit una vegada més, en la gran Sala del Conservatori y davant dels mateixos aficionats (?), tant guapos, mudats... y distrets com sempre (no obstant els xascos — *llegexin lliçons* — que en Gevaert, que no admet bromas, els hi ha ja donat), la may prou ben alabada Missa en si menor de J. S. Bach. Y no'n parlem més, tampoch, ni d'aquesta missa ni de sa execució, puig ja sabem com s'executa Bach en aquest conservatori. Lo que si afegiré es que al sortirne després d'haver sentit aquesta obra, o la *Passió segons Sant Mateu*, etc., se pregunta un sempre, ab las mateixas ganas d'obtenir una resposta definitiva, sense obtenirla may (es a dir, sí), puig la materia es extremadament delicada: «Cap de las obras modernas, y entenich per obras modernas totas las posteriors a l'obra de Bach, es capassa d'impressionarnos y de farnos gosar més que lo que'ns impressiona y'ns fa gosar alguna de las grans obras de Bach?»

Com tots los hiverns, Mme. Litvinne, la gran artista wagneriana, ha vingut a cantar la Tetralogia. Fins ara ha cantat *La Walkyria* y *El Crepuscul dels Déus*. Aquesta artista té aquí moltes simpatias, y ab molta rahó; puig, además de tenir una veu agradossíssima, canta molt bé y es una gran actriu. Es una cantanta a la moderna; es una d'aquellas artistes, com en Van Dyck y altres, que saben dir la música moderna y que, de tots els convencionalismes del antic cantayre, conservan solament just aquells que es difícil fer desaparèixer.

Afegiré, pera acabar, que'ls directors del Teatre de la Moneda, aymants sempre de la varietat y de contentar a tothom, acaban d'estrenar els *Cuentos d'Hoffmann*, l'òpera còmica d'en Jacques Offenbach.

Desde que, en los Bouffes-Parisiens dels Camps Eliseus, estrenà'ls *Deux Aveugles*, la carrera del rey de l'opereta no fou sinó un interminable triomf. A pesar d'això, se conta que Offenbach acariciava la idea de triomfar també en l'òpera còmica, pera provar a tothom, d'una manera ben evident, que era altra cosa que un fabricant de *flous-flous*, com molts ho crèyam (crech que fins podríam escriure tothom). Per això va escriure'ls *Cuentos d'Hoffmann*. Desgraciadament, no pogué acabarlos, puig morí mentres feyan els primers ensaigs. L'Ernest Giraud se cuidà de donarlosli las darreras pinzelladas. Se conta també que l'obra que'ns ocupa era la predilecta d'Offenbach, l'obra en la qual contava més y que, lo mateix que la darrera obra seva, tenia de representar també, segons ell, la seva obra mellor. Y la estimava tant, y creya tant en ella, que, al

parlarne, no podia may estarse d'exclamar: «Es admirable!» Bé es veritat que això, afegeixen los maliciosos, ell mateix no ho creya.

Los *Cuentos d'Hoffmann* varen estrenarse a París, en l'*Opera Còmica*, el 10 de Febrer de 1881. Aquí's van representar per primera vegada en 1887, y no s'havien fet fins ara. Han siguts molt ben rebuts per tothom, sobre tot pels curiosos — X.

LONDRES.—Ocupacions que'm tingueren allunyat de Londres me privaren d'escriure ma correspondencia del mes passat. Avuy saltaré per sobre dels concerts de dos mesos enrera, puix ja no'm sembla oportú parlarne, y també'm permetré deixar a la banda els darrers concerts, perquè, no h'vent pogut assistir a gaires, no vull parlar-ne per referències.

Aixís podré ocupar-me més llargament del acon-teixement sens precedents en aquest país que molts han anomenat el triomf de la música inglesa. Me refereixo al «Elgar Festival» que tingué lloch en lo teatre de Covent Garden els dies 14, 15 y 16 de Març. Y, realment, se tracta d'un acon-teixement important: tres concerts exclusivament compostos de música d'un sol compositor de la terra! Fa pocs anys ningú hauria cregut que això fos possible: ¿per ventura no era de bon to admirar tot lo exòtic y burlarse sens pietat del pobres autors inglesos? Avuy las cosas han cambiat un bon xich, y n'es bona prova l'entusiasme y las aclamacions de la gran generació, aplegada de tots els indrets del regne, que assistí als tres concerts. Y, a més de la sanció popular, també dech esmentar la sanció reyal, fent notar l'assistencia del Rey els dos primers dies y de la Reyna tots tres dies. Aquesta, pera acabar dignament la festa, cridà al Dr. Elgar y al director Dr. Richter, y ella mateixa'ls va felicitar molt expressivament.

Realment, avuy n'Eduard Elgar ha lograt imposarse en la seva terra. No hi ha dubte que té molt talent, ja ha produït obras importants. El primer dia del Festival fou dedicat a l'oratori *The dream of Gerontius* (El somni de Gerontius). Aquesta obra, executada per primera vegada a Düsseldorf pel Desembre de 1901 y avuy popular a Inglaterra, es una sincera interpretació del poema del Cardenal Neuman realçada per una tècnica molt meritòria y una orquestració brillant. El segon dia s'executà per primera vegada a Londres, *The Apostles*. Aquest nou oratori ha sigut molt discutit y, comparant-lo ab el *Somni de Gerontius*, hi ha qui'l troba superior a n'aquest. D'altres, en canvi, el consideran inferior. Encara que las comparacions són odiosas, en aquest cas són inevitables tractant-se de duas obras d'un mateix autor y que pertanyen a un mateix gènere. Jo confesso que trobo més espontani y molt més arrodonit el primer oratori. En *Els Apòstols* hi manca unitat; però d'això'n té molta culpa el llibret, que es una calamitat. Ademés, s'hi veu molt esforç y una continua preocupació de produir efecte ab medis que molts cops no són del tot lligitims. Y tot

plegat resulta forsa enfarregat. Una primera audició d'aquesta partitura sense cap preparació, es insuficient pera formarne un judici seré, puix tanta solfa no fa més que fatigar el cervell. Sentírem abduas obras en condicions acústicas molt desfavorables. La colocació del chor al fondo de l'escena fou una idea deplorable, perquè quedà completament sofocat per l'orquestra. Així, resultà deslluït el treball fet ab conciencia per l'orquestra y chor de Manchester; baix la direcció del Dr. Richter.

El programa del tercer dia era'l següent: *Overtura de Froissat* (una de las primeras obras del autor), fragments de *Caractacus* (cant y orquesta), *Variacions* op. 36, *Overtura «In the South»*, *Sea Pictures* (cant y orquesta), *Overtura de Cockaigne* y *Marxas militars*: 1.ª en A menor y 2.ª en D major. El clou d'aquest concert fou l'*Overtura «In the South»*, que s'executava per primera vegada. Com ho deixa entreveure'l títol, aquesta overtura fou inspirada a l'autor durant un seu viatge a Italia, y verdaderament hi ha en ella quelcom de la lluminosa poesia d'aquell hermós país:

wo die Zitronen blühen.

De tota la música del Dr. Elgar, aquesta es la que més m'agrada perquè s'aparta un xich de la fredor britànica que predomina (diguemho baixet) en tot lo que s'escriu en aquest país, donant-li una austeritat y una sequedat que xocan als meus sentiments meridionals. Ademés, la part tècnica es perfecta, no notantshi l'enfarfeg de que'm queixava suara al parlar dels *Apòstols*. L'autor mateix va dirigir la seva obra, y, un cop acabada, rebé una xardorosa ovació.

La fetxa del «Elgar Festival» serà una fetxa important en els anys de la música nacional inglesa.

El dia 17 de Març va cumplir noranta nou anys el degà del professorat musical En Manuel Garcia, qui rebé de todas las parts del món innombrables felicitacions, testimoni de la simpatia y veneració universals de que s'ha fet mereixedor en sa llarga carrera. Establert a Londres desde l'any 1850, ocupà una càtedra a la Royal Academia de Música fins a l'any 1895, quan, havent complert noranta anys, cregué tenir dret a un xich de repòs. Anteriorment a sa vinguda a Londres fou professor de cant del Conservatori de París. L'any 1840 va presentar a l'Academia Francesa la seva *Mémoire sur la voix humaine*. L'any 1841 comensà a donar lliçons a la cèlebre Jenny Lind. A n'en Garcia se deu lo descobriment del laringoscopi.

En Garcia pertany a una familia de músichs. Es germà de la cèlebre Malibran, morta prematurament l'any 1836 a l'edat de vintivuit anys, i de Madame Viardot-Garcia, la distingida artista qui, retirada fa molts anys de las taulas y malgrat la seva edat avansada, encara s'interessa en lo seu art.

Lo pare, Manuel del Pòpolo-Vicente Garcia, nascut a Sevilla l'any 1775, fou un home molt remar-

cable. Se distingí a la vegada com a compositor, cantant, actor y director d'orquestra. Segons Fétis, escrigué quaranta tres òperas: disset d'espanyolas, dinou d'italianes y set de francesas, cantantse entre las primeras *El poeta calculista*, representada a París l'any 1809, que conté una cèlebre melodia «Yo que soy contrabandista», que aviat se feu popular y que més tard la Malibran devia cantar en la lliçó de cant d'*El Barber de Sevilla*. Las sevas facultats vocals no devian esser escassas desde'l moment que en Rossini escrigué expressament pera ell la part de Conde d'Almaviva del *Barber*. L'any 1824 en Garcia va cantar al King's Theater d'aquesta capital y l'any següent se'n va anar a Amèrica. De Ponte, l'autor del llibret de *Don Giovanni*, que alashoras se trobava a New-York, parla en sas Memorias de l'arribada d'en Garcia y de la seva filla Mme. Malibran a dita ciutat com d'un aconèixement que va produir gran sensació, y se desfà en elogis de las representacions del *Don Giovanni* y del *Barber*. En aquesta *tournee*, lo mateix que en altres, acompanyà a son pare y a sa germana, prenenthi part activa, en Manuel Garcia junior, l'actual venerable nonagenari.

En son temps l'anomenada d'en Garcia senior fou gran, però s'ha vist eclipsada per l'anomenada encara més gran de sos fills. — W.

ROMA.—*El Reverent Pare Agustí Mas y Folch, del Oratori de Sant Felip Neri, que portà la representació del ORFEO CATALÀ en las festas commemoratives del centenari de Sant Gregori el Magne celebradas darrerament a Roma, ens endressa la següent correspondència, que publiquem joyosos, tot fentli presentalla de nostre sincer agrahiment per sa col·laboració.*

Molta més volada de lo que's pensavan los senyors del Comitè de las festas gregorianas ha pres lo Congrès, puig han sigut inscrits en ell uns 600 individus. Varias eran las seccions en que's dividí, y com que'l fi del meu viatge a Roma era l'estudi de las qüestions referents al cant gregorià, la meua tasca ha sigut assistir a las sessions en que d'això s'ha tractat.

Se veu pels treballs presentats y pels llegits, que s'estudia molt respecte del assumpto. Molt gran es l'entusiasme ab que's treballa pera desxifrar còdichs y portar nova llum en lo ram de las melodias tradicionals. Es cert que encara no s'ha dit pas l'última paraula, mes no crech que's trobin modificacions sustancials.

Duas cosas han sigut molt pràcticas en aquest Congrès. Una, las lliçons de cant gregorià que han rebut los congressistas en hora distinta de las sessions, y l'altra, la declaració que per ordre de SS. Pius X feu l'lm. senyor Foucault, president honorari de la secció de cant gregorià, referent a la edició que deu usarse pera cantar las melodias gregorianas. Edició oficial actualment no hi es, mes SS. ha nomenat una Comissió pera que fassi la esmentada edi-

ció oficial, que sortirà del Vaticà y qualsevulga impressor podrà a compte propi estamparla. Lo Reverendíssim Pare Pothier me digué que sortiria l'any present.

Ademés, com en la actualitat no pot suspendres el cant en las funcions d'Iglesia, de quins llibres nos servirem? Es la pregunta que's feu al Congrès, y lo pare de Sancti, ab aplauso general, proposà y tothom convingué, en que si de moment no's pot tenir lo més perfecte, que cada hu usi lo que més s'hi acostí; y com la S. C. de R. ha dit que las melodias gregorianas havian sigut felisment restauradas, deviam acceptar y usar de moment aquestas, que no són altrás que las edicions dels Benedictins.

Ab lo Congrès no s'acabaren las festas: aquestas continuaren com estavan anunciadas, cantantse sempre'l cant gregorià. Lo pontifical dels benedictins en la Basílica de Sant Pau y lo pontifical en las Catacumbas de Santa Domitila, que va celebrar l'Eminentíssim Cardenal Rampolla, foren dels números més notables, però sobrepujant en grandesa la missa pontifical que'l dia 11 celebrà en Sant Pere, Pius X. Anem a ferne una breu descripció.

Ab rigorosa puntualitat, a las 9 del matí baixà la comitiva que acompanyava'l Sant Pare, y al entrar aquest en l'Iglesia, las trompetas de plata'ns feren sentir l'himne de Longhi, y a continuació la capella Giulia cantà un *Tu es Petrus* molt ben executat. Pera no tornar a repetir, ja's pot entendre que tots los cants que citi són polifònichs, excepte'l cant gregorià.

Aquest ha sigut executat per un chor de mil doscents deu alumnes dels col·legis que las nacions tenen aquí a Roma, y dech dir que m'ha deixat sorprès l'admirable justesa y afinació ab que ha cantat un chor ensajat per parts y per diferents mestres, y, no obstant, no hi ha hagut, tant durant lo cant de Tercia com durant la Missa, la més petita deficiencia. Segons tinch entès, los ensaigs no'ls han pas fet anar escassos. Lo ritme, com que portava la direcció Dom Pothier, es inútil dir que era com fan los Benedictins de Solesmes, y lo director del chor, que ha estat lo professor Rnt. Rella, de la Capella Sixtina, ho ha interpretat fidelment. Feu molt bon efecte la *Sequentia*, que cantaren després del *Gradual* y es propia de Sant Gregori. En una paraula, no he sabut trobar en tot lo conjunt cap defecte.

Lo Sant Pare cantà també ab gran afinació las propias melodias de la Missa, y'ns feu sentir la entonació del *Gloria*, no tal com està en lo Missal Romà, sinó segons la edició Benedictina.

Pera no estalviar res y contribuir al major esplendor de la festa, la Capella Sixtina, ab la justa fama que té adquirida, cantà'ls motets *Exultate juncti*, de Viadana, *Filice Jerusalem*, de Gabrieli, *Beatus vir*, de Palestrina, y *Oremus pro pontifice nostro Pio*, de Perosi.

Acompanyis tot lo dit ab la riquesa de ceremonias adjuntas y celebradas dintre la nau de Sant Pere, y podrà formarse idea de lo que ha estat aquesta típica

feita ab que s'ha volgut honrar la memoria del recopilador, y en part autor de las melodias que portan son nom, Sant Gregori I lo Gran.

Dir més, seria ab diferents paraules repetir las mateixas idees, puig crech n'hi ha prou ab lo insinuat pera tindre una petita noticia de lo que s'ha fet aquí a Roma pera commemorar lo 13.e centenari de la mort del gran Pare Gregori I.

Tothom s'endurà un etern recort, no sols de la missa papal, sinó també dels demés actes, y en particular del Congrés, per l'impuls y encertada direcció que li donà'l Comitè organisor. — AGUSTÍ MAS Y FOLCH, PBRE.

NOTAS BIBLIOGRAFICAS

BOYADJIAN. — *Chants populaires arméniens*. — E. Deméls, Paris.

Es un recull de deu melodias populars exquisidas que revelan una nacionalitat musical. El perfum ubriagador de la melodia oriental s'hi sent ab una simplicitat y ingenuitat extraordinaria; modalitats de la Iglesia Armeniana y ritmes singulars los caracterisan.

Aquestas melodias portan adjunt un acompanyament de piano d'A. Serieyx, fet ab gran discreció y bon gust, respectant las modalitats y ritmes de la cansó. El text original va acompanyat d'una adaptació francesa, y l'obra es presentada al públic europeu pel notable orientalista P. Aubry en un pròlech interessant y que vessa simpatia pel desgraciat poble armeni y per sos inspiradissims cants.

Lluïsa, drama musical en 4 actes y 5 quadros, llibre y música de Gustau Charpentier. Traducció, aplicada a la música, de Joaquim Pena, acompanyada de la exposició dels temas musicals. — *Fidel Giró*, impressor. — Barcelona, 1904.

Tot esperant lo dia en que la Junta del Gran Teatre del Liceu imposi en un total la llengua de la terra pera las obras que allí's cantin, — com queda establert en els principals centres de cultura musical, — aplaudim sens reserves las traduccions que's vagin fent de tota obra que ho mereixi, puig aixís s'aplana'l camí pera arribar més prompte a la implantació de la reforma dita.

Avuy li ha tocat el torn a la producció d'en Charpentier que acaba d'estrenarse al Liceu, tradu-

hida ab forsa fidelitat per l'actual president de la «Associació Wagneriana», senyor Pena. L'aplicació del text català a la música es tan justa que potser fins sen resenti un xich lo bon estil literari; més en aquesta mena de treballs la perfecció absoluta es de ben difícil realització, y per lo mateix no hem de fer sinó alabar las bonas qualitats que s'hi trobin.

Las indicacions dels temas musicals que acompanyan lo text, excelenta costum implantada ja en anteriors traduccions, ajudan molt a la comprensió de la obra y resultan de bastanta utilitat pera'ls aficionats estudiosos.

PUBLICACIONS REBUDAS

Musikalisches Wochenblatt (Setmanari musical), Leipzig.

N.º 14-15, 31 Mars 1904.

G. Langenbeck: *Equacions d'acorts* (continuació) — M. Arend: *Gottfried Weber y la ciencia musical retrospectiva*.

Núm. 16

Sobre percepció de drets d'execució d'obras musicals. — Ed. Branser: *Contribució al estudi dels motius musicals*. — M. Arend: *Gottfr. Weber y la ciencia musical retrospectiva*.

Núm. 17.

Prof. Dr. L. Bräutigam: *Paul Scheinpfug* (estudi de la personalitat del compositor y retrat del mateix). — W. Münnich: *Lo cego com a músic*.

Cada número conté, ademés, las habituals y nutridísimas seccions: Dietari musical de la setmana. — Correspondencia. — Informació. — Noticias breus de concerts. — Musica religiosa. — Programas. — Primeras audicions y estrenos d'obras al Concert y a l'Iglesia. — Artistas contractats. — Miscelania. — Bibliografia. — Criticas bibliográficas.

Signale für die Musikalische Welt (Senyal pera'l món musical).

Núm. 27 28, 13 Abril 1904.

V. Lederer: *Armida*, òpera en 4 actes d'A. Dvorák. — G. Zamazeuilh: *La 2.ª sinfonia en si bemol (op. 57) de V. d'Indy*. — Dr. W. Riemann: *Max Reger en sas últimas obras pera orga*. — *Major y menor* (Informació). — *Opera*. — *Concert*. — *Novelats*.

Zeitschrift der internationalen Musikgesellschaft (Revista de la Associació internacional de música).

Any V, fascicle 7, Abril de 1904.

G. Adler: *Nou arreglo de l'«Euryanthe»*. — Fr. Niecks: *Composicions pera piano a 4 mans*. — Evg. Istel: *Sobre la òpera de Pfitzner «La rosa del jardí d'amor»*. — A. Heuss: *La òpera y ls enciclopedistas francesos en lo segle XVIII*, de Hirschberg. — *Informació musical*. — *Conferencias musicals*. — *Crítica bibliográfica*. — *Revista de Revistas* (menció de 213 articles sobre música). — *Noticias de la Associació*.

Le Courrier Musical (Paris).

Núm. 7, 1.er Abril 1904

Eaux-fortes d'après l'orchestre. C. Maclair. — *Caracte-*

ristiques de la Musique sacrée d'après l'Instruction Pontificale. A. Sérèy. — Les Premières: La Fille de Roland. V. Debay.

Núm. 8, 15 Abril 1904
Le premier journal musical français. F. Hellodin. — L'Ecole Flamande (suite). F. de Menil.

Le Guide Musical (Bruxelles).

Núm. 14, 3 Abril 1904
Le Geigenwerk au musée du Conservatoire de Bruxelles. E. Closson. — L'école française de musique contemporaine. Notes prises à une conférence faite par M. Laloy. M. Hébert. — La question des droits d'auteur.

Núm. 15, 10 Abril 1904
Le Geigenwerk au musée du Conservatoire de Bruxelles (suite). E. Closson. — Première représentation de la Tosca de Puccini, au Théâtre royal de la Monnaie. N. L.

Núm. 16, 17 Abril 1904
Le Geigenwerk au musée du Conservatoire de Bruxelles (suite). E. Closson. — Der Kobold de M. Siegfried Wagner, au Stadttheater de Cologne. M. K. — La question des droits d'auteur en Allemagne. R. S.

Núm. 17, 24 Abril 1904
Le Geigenwerk au musée du Conservatoire de Bruxelles (suite). E. Closson. — Le Fils de l'Etoile, drame musical en cinq actes, de M. C. Erlanger, première représentation à l'Académie nationale de Musique. H. Imbert.

La Tribune de Saint-Gervais (Paris).

Núm. 3, Mars 1904
Bref de SS. Pie X à Mgr. l'Evêque de Langres. — Les chants de la messe (suite). Abbé Dupoux. — Saint-Gregoire le Grand fut-il musicien? A. Gastoné. — Les «solis» dans la liturgie. Notator. — A Roma. G. Romain. — Nouvelles de la musique d'Eglise à Paris. J. de Muris.

La Nuova Musica (Firenze).

Núm. 98, Febrer 1904
La nota giusta. Nino Abate. — Corriere. A. R. Naldo. «Oblio» del Maestro R. Brogi. G. Zara e E. D. V. — Nel solenne centenario di San Gregorio Magno, G. Senes. — Un omaggio a Carlo Gounod. P. Bertini. — Le origini del Melodramma. A. Ferrerio. — Miserie del palcoscenico. C. Schini.

Núm. 99, Mars 1904
Filologia musicale. G. Senes. — Corriere. A. R. Naldo. — Le origini del Melodramma. A. Ferrerio.

La Cronaca Musicale (Pesaro).

Núm. 12, any VII, 1904.
Le Commemorazione Rossiniana.
Núm. 1, any VIII, 1904.
I concerti al Liceo Rossini. Bronislaw Hubermann. D'Ardego.

Musica e Musicisti (Milan).

La Pasqua nella poesia e nella musica. M. e M.
Rassegna Gregoriana (Roma).
A San Gregorio Magno. Epigrafe. A. Galli. — San Gregorio Magno scrittore morale. T. — L'Œuvre de Solesmes dans la Restauration du Chant Gregorien. Dom. P. Cagin. — Comment les mélodies gregoriennes ont été retrouvées. D. Lucien David. L'Ecole gregorienne de Solesmes. Sa méthode critique. Dom. A. Mocquereau. — Die Diatonisierung des gregorianischen. — Gezanges durch das Liniensystem. Dr. P. Wagner. — Intimate connection between Gregorian Chant and Irish Music. W. H. Grattan Flood. M. R. de A.

L'Echo des Orphéons (Paris).

Núms. 7 y 8, 10 y 25 Abril 1904.
Noticias del movimiento orfeónico.

Le Ménestrel (Paris).

Núm. 14, 3 Abril 1904.
Werther, troisième partie. A. Boutarel. — Berlioziana. J. Tiersot. — Le violon, les femmes et le Conservatoire. A. Pougin.

Núm. 15, 10 Abril 1904.
Werther, troisième partie. A. Boutarel. — Berlioziana. J. Tiersot.

Núm. 16, 17 Abril 1904.
Werther. Epilogue. A. Boutarel. — Berlioziana. Julien Tiersot. — Petites notes sans portée: Problemes d'histoire et d'esthétique musicales. R. Bouyer.

Núm. 17, 24 Abril 1904.
La musique et le théâtre aux Salons du Grand Palais (premier article). C. L. Senne.

Santa Cecilia (Turin).

Núm. 10, Abril 1904.
I Vescovi e la Musica Sacra. La Musica Sacra in Roma nella prima metà del secolo XIX. G. Tebaldini. — Veniammo ai fatti. E. Botigliero.

Revue de Chant Grégorien (Grenoble).

Núm. 8, Mars 1944.
Bref de SS. Pie X à Dom Pothier. L'œuvre de Dom Pothier et le Bref de Pie X. A. G. — Approbation de l'édition bénédictine. Saint-Gregoire et les origines du chant de l'Eglise. A. Grospeillier. — Vue d'ensemble. Gregorianus. — Les fêtes gregoriennes à Rome.

ORFEÓ CATALÀ

SECCIÓ OFICIAL

Concurs de Capsaleras artístiques pera Cartells

FALLO

Reunit en ple'l Jurat Calificador y examinats els projectes de capsalera pera cartells del ORFEÓ CATALÀ, ha acordat per unanimitat declarar desert el Concurs, puix si bé entre'ls projectes concorrents reconeix a n'alguns condicions y assumpte ben remarcables, no n'ha trobat cap, a judici seu, que s'imposés pels seus mèrits com digne de premi.

Ab tot, creu de justícia, pera encoratjament dels seus autors, mencionar honoríficament els projectes següents:

N.º 33. Lema: Aucells. — N.º 15. L. Catalunya, Mallorca y Provensa. — N.º 51. L. Cançons. — N.º 65. L. Cançó de la terra. — N.º 75. L. Ob quin bon eco. — N.º 10. L. Canigó. — N.º 55. L. Capsalera. D'en tre'ls quals n'hi ha que probablement haurien obtingut las distincions ofertes en la convocatoria si s'haguessin projectat subjectantse totalment a las bases anunciadas.

Barcelona 22 d'Abril de 1904. — El Jurat Calificador, JOSEPH MASRIERA, del «Círcol Artístich». — JOAN LLIMONA, del «Círcol Artístich de Sant Lluch». — LLUIS GRANER, de la «Associació Literaria y Artística». — RAYMOND CASELLAS, crítich d'Art. — JOAQUIM CABOT, president del ORFEÓ CATALÀ.

La Junta Directiva del ORFEÓ CATALÀ, de conformitat ab la proposta del Jurat Calificador, publica'l fallo pera que arribi a coneixement dels interessats.

Tots els projectes concorrents quedan exposats al públic en las salas del ORFEÓ (plassa de Sant Just, 4, principal), de las duas a las sis de la tarde, fins al dia 30 d'Abril.

Passat aquest dia, y mitjansant el rebut corresponent, podran retirar-se'ls projectes.

Nou concurs

En virtut del precedent fallo, l'ORFEÓ CATALÀ convoca novament Concurs de Capsaleras pera ornament dels seus cartells anunciadors, ab las mateixas condicions que las consignadas en el Cartell de 15 de Febrer y ab el mateix Jurat calificador del concurs passat.

Recorda, no obstant, que'ls premis oferts són de 500 y de 200 pessetas; que las midas dels projectes no poden passar de 50 centimetres d'alsada per 90 d'amplada, y que en ells deu figurarhi ben destacada la llegenda «Orfeó Català — Barcelona».

Desitjant l'ORFEÓ estrenar la Capsalera que resulti premiada pera la Festa de la Música Catalana, el terme d'admissió finirà indefectiblement el dia 23 del mes de Maig.

Barcelona 23 d'Abril de 1904. — El president del ORFEÓ CATALÀ, J. CABOT. — El secretari, ANTONI DE SABATÉS.

FESTA DE LA MÚSICA CATALANA

Composicions rebudas pera'l Concurs

(Continuació)

N.º 20. La filadora. Sardana pera cobla. Lema: *Fila que filaràs*. — 21. Ramillete melódico trilingüe. Colecció de melodies (sense lema). — 22. Colecció de melodies. Lema: *Tal faràs, tal trobaràs*. — 23. O salutaris. Chor mixte. Lema: *Finis coronat opus*. — 24. Tantum ergo. Chor mixte. Lema: *Laus Deo*. — 25. Colecció de melodies. Lema: *Lieder*. — 26. Duas cançons populars, armonisadas a sis veus. Lema: *Folk-lore català*. — 27. A Santa Cecília V. y M. Himne. Chor mixte. Lema: *Pel cant gregorià*. — 28. En alta mar. Chor mixte a veus solas (sense lema). — 29. Los Estudiantes de Tolosa. Lo parda. Chor mixte. Lema: *Lo núvol de tristesa que amortallà tant temps l'ànima mia, etc.* — 30. Duas cançons populars. Chor mixte. Lema: *Las cançons catalanas remouen las fibras del cor*. — 31. 125 Cançons populars catalanas. Lema: *De cançons y de follias vos*

ne cantaré deu mil. — 32. Duas cançons populars. Chor mixte. Lema: *Cançons de la terra*. — 33. Cansó juvenívola. Chor mixte a vuit veus. Lema: *Cansó de mar*. — 34. Salutació. Chor d'homes. Lema: *Germanor*. — 35. Insurrexerunt. Chor mixte. Lema: *Arts et labor*. — 36. O cor voluptas. Chor mixte. Lema: *Adoro te Jesu*.

N.º 37. Sardana pera cobla. Lema: *Los fadrins de Osó, també la puntejen de debò*. — 38. Sardana pera cobla. Lema: *Els de l'Empordà molt la sabem ballà*. — 39. O salutaris hostia. Chor mixte. Lema: *Corpus Christi*. — 40. Benedictus. Chor d'homes. Lema: *Fides*. — 41. Cant dels joves. Chor d'homes. Lema: *Cantem sempre*. — 42. Sardana pera chor d'homes. Lema: *Per què de mi t'allunyas?* — 43. Tu es Petrus. Chor mixte. Lema: *In remissionem peccatorum confiteor*. — 44. Cant del poble català. Chor mixte. Lema: *Sursum corda, catalans*. — 45. Tribulationes cordis meis. Chor mixte. Lema: *Visca Pius X. Dominus convervet eum*. — 46. Motet a Jesús, nostre amor. Chor mixte. Lema: *Nubilum omne difugit*. — 47. Tantum ergo. Chor mixte. Lema: *Adoremus in aeternum Sanctissimum Sacramentum*. — 48. Colecció de melodies. Lema: *Es mon desig estrènyet en mos brassos y que fermada en ells mos cants inspiris*. — 49. Ave Maria. Chor d'homes. Lema: *Angelus Domini*. — 50. Colecció de melodies originals. Lema: *L'Orfeó Català per l'Art*. — 51. Despertat, Catalunya. Chor d'homes. Lema: *Vols ma sang? Te la donch tota, etc.* — 52. La Pepa. El dia de Sant Joan. Cançons populars pera chor mixte. Lema: *Una cansoneta nova*. — 53. Amor de Patria. Chor mixte. Lema: *El bisbe els va beneir ab la mà dreta y esquerra*. — 54. Orfa! Chor mixte. Lema: *Captant... Captant...* — 55. La Cansó de Sant Ramon cantada per una Russa. Chor mixte. Lema: *Comentari popular*. — 56. Sub tuum praesidium confugimus. Chor mixte. Lema: *Doneunos, cor dolcissim, vostres amors (Verdaguer)*. — 57. Els dos nius (Bi Xabiack). Chor mixte. Lema: *El millor llenguatge es la musica*. — 58. Cant de la terra. Chor d'homes y tenor sol. Lema: *Catalunya pera'ls catalans*. — 59. Colecció de tres cançons catalanas. Lema: *Un bon patriotic*. — 60. La Pubilleta del Mas Mimó. Sardana pera cobla. Lema: *Es la sardana el ball típic de l'Empordà*. — 61. El ball Empordanès. Chor d'homes. Lema: *Visca'l bon nom de Catalunya!* — 62. La plega de la oliva. Chor d'homes. Lema: *Déu te doni bona sort*. — 63. Idili. Sardana pera cobla. Lema: *Amor*. — 64. La filla del marxant. La pastoreta. Cançons populars pera chor mixte. Lema: *Pro aris et focis*. — 65. Mort d'infant. Chor mixte (sense lema). — 66. Lo jesamí. Chor mixte y solos. Lema: *Lo cim de la serra s'enfarigolava (Verdaguer)*. — 67. Verbum caro. Chor mixte. Lema: *Una composició religiosa serà més sagrada y litúrgica, etc. (Pius X)*. — 68. Exce sacerdos magnus. Chor d'homes. Lema: *In gratia cantantes in cordibus vestris Deo*. — 69. Peccantem me quotidie. Chor mixte. Lema: *Ut per oblecta menta aurium infermiore, etc.* — 70. Las duas germanas. Chor d'homes. Lema: *Catalunya y Rosselló*. — 71. Himne a Catalunya. Chor mixte. Lema: *Gloria al Senyor (Canigó)*. — 72. La Sarment. Chor mixte. Lema: *Fruit de nostra terra*. — 73. Christus factus est. Chor mixte. Lema: *La musica sagrada té d'esser santa, etc. (Motu proprio)*. — 74. La Pastoreta. Sardana pera chor mixte. Lema: *En tant que la sardana's balli en nostras festas*. — 75. Pater noster. Chor d'homes. Lema: *Ex ungue leonem*.

N.º 76. Sardana pera chor d'homes. Lema: *En sa veu bonicoia trobava crits de joia*. — 77. Patria. Chor mixte. Lema: *Labor vincit*. — 78. Duas cançons populars

pera chor mixte. Lema: *Sempre li burxa l'orella*. — 79. Pregaria dels pescadors. Chor mixte. Lema: *Costums de la terra*. — 80. La Pastoreta. La Dida de l'infant. Cançons populars pera chor mixte. Lema: *Lo més preciàt joyell*, etc. — 81. Oculi omnium in te sperant Domine. Chor mixte. Lema: *Hoc es corpus meum*. — 82. Benedictus. Chor mixte. Lema: *Filii David*. — 83. Colecció de melodies. Lema: *Cantem!!*. — 84. Idili. Chor mixte. Lema: *Amor*. — 85. Colecció de melodies. Lema: *In memoriam*. — 86. Colecció de melodies. Lema: *Perfums melòdics*. — 87. Tantum ergo. Chor mixte. Lema: *Pange lingua*. — 88. Sardana pera chor d'homes. Lema: *Els homes tots s'estimin com a germans que són*. — 89. Lo Cant de la Senyera. Chor d'homes. Lema: *Que forta es la defensa d'un poble de germans!*. — 90. Signum magnum. Chor d'homes. Lema: *Signum magnum*. — 91. La nit de Sant Joan. Chor mixte. Lema: *Pel juny, la fals al puny*. — 92. Amorosas. Cançons originals. Lema: *Jo ab mas cançons te donaré ma vida, tu donam el perfum de ton amor* (F. Mathieu). — 93. Aplech de cançons (originals). Lema: *Veniu dolsa amor*. — 94. Lo plor de la nina. Chor d'homes. Lema: *Estava trista, molt trista*. — 95. La nostra ensenya. A dos chors mixtes (sense lema). — 96. Quomodo sedet. Chor mixte. Lema: *Lamentatio*. — 97. La festa major. Sardana pera cobla. Lema: *Las tenoras y la gralla cridan a la fadrinalla*. — 98. La Empordanesa, sardana pera cobla. Lema: *Cor català*. — 99. Melodias (sense lema). — 100. Tres melodies. Lema: *Es un dever treballar pera la patria*. — 101.

Tres corrandes. Chor d'homes. Lema: *Els cants populars són una mina inagotable ahont s'hi troban las melodias, etc.* — 102. Cançons catalanas (originals). Lema: *Tempore languescunt flores, etc.* — 103. L'aplech de Puiggraciós. Chor mixte (sense lema). — 104. L'Orfanet. Chor mixte. Lema: *Caritat*. — 105. Celistia. Chor mixte. Lema: *Al cim de la montanya reposa la virtut*. — 106. La presó de Lleyda. Lo cant dels aucells. Cançons populars pera chor mixte. Lema: *La música popular siga base de la musica original*. — 107. Et ambulabunt gentes. Chor d'homes. Lema: *Ortus*. — 108. Deus, Deus meus. Chor d'homes. Lema: *Salm 21, v. primer, dit per Jesús en la Creu*. — 109. Ahir, Avuy y Demà. Chor mixte. Lema: *Tot es un somni*. — 110. Patria. Chor d'homes. Lema: *Catalunya*. — 111. Patria. Chor mixte. Lema: *Catalunya*. — 112. Colecció de melodies. Lema: *L'Art enlaira la vida*. — 113. El cant dels combatents. Chor d'homes. Lema: *Fent patria*. — 114. Recull de cançons populars. Lema: *Vox populi*. — 115. La cansó de Catalunya. Chor d'homes. Lema: *Cantant per ma patria*.

Fòra de concurs: Motet a quatre veus. Lema: *Læ victis*. Excluida per esser ab acompanyament instrumental. L'autor d'aquesta composició pot passar a recullir-la presentant els sis primers compassos.

El secretari de l'ORFEO CATALÀ, Antoni de Sabatés.

Tip. "L'Avenç", Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona

Pianos

BECHSTEIN

BLÜTHNER

LOS MILLORS DEL MÓN

ÆOLIAN-PIANOLA

son els instruments més perfectes pera tocar l'armonium y piano sense coneixements musicals

Gran assortit de MÚSICA a preu de cost

R. RIBAS, Rambla dels Estudis, 11, BARCELONA